БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 203 (18.680). • Якшанба, 1983 йил 4 сентябрь • Баҳоси 3 тийин.

ҒОЛИБЛАРГА ШОН-ШАРАФЛАР!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида

1982—83 ЙИЛ ҚИШ ФАСЛИДА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ВА ТАЙЁРЛАШНИ КЎПАЙТИРИШ УЧУН ЎТКАЗИЛГАН РЕСПУБЛИКА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети қарор қилдилар:

1982—83 йил қиш фаслида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун ўтказилган республика социалистик мусобақасида қуйидагилар ғолиблар, деб топилсин ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлансин:

Қорақалпоғистон АССР
Самарқанд области.
Районлар:
Элликқалъа
Ленин
Қоракўл
Фориш
Қамаши
Задарё
Конимех
Ургут
Жарқўрғон
Оқолтин
Бекобод
Қува
Шовот

Колхозлар, совхозлар, хўжаликлараро корхоналар ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарининг коллективлари:

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги бўйича:

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССРДАН

Хўжайли районидаги «Амударё» совхози

Тахиатош паррандачилик фабрикаси.

АНДИЖОН ОБЛАСТИДАН

Бўз районидаги Карл Маркс номли колхоз

Хўжаобод районидаги «Ленинград» колхози

Андижон районидаги «Партия XXII съезди» колхози.

БУХОРО ОБЛАСТИДАН

Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхоз

Олот районидаги «Партия XXII съезди» колхози

Пешку районидаги «Пешку» наслчилик совхози

Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхози.

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИДАН

Жиззах районидаги Ленин орденли «Москва» колхози

Ғаллаорол районидаги «Октябрь 60 йиллиги» совхози.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИДАН

Косон районидаги «Ленинград» совхози

Нишон районидаги Карл Маркс номли совхоз

Кўкдала районидаги Ворошилов номли совхоз

Ғузор районидаги «Ғузор» давлат наслчилик заводи.

НАВОИЙ ОБЛАСТИДАН

Қизилтепа районидаги «Ленинград» колхози

Хатирчи районидаги Калинин номли колхоз

Нурота районидаги «Нурота» давлат наслчилик заводи.

НАМАНГАН ОБЛАСТИДАН

Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон 50 йиллиги» колхози

Чортоқ районидаги «Москва» колхози

Наманган районидаги С. Оржоникидзе номли колхоз

САМАРҚАНД ОБЛАСТИДАН

Нарпай районидаги «Москва» колхози

Жомбой районидаги «Правда» колхози

Пастдарғом районидаги «Ленинобод» колхози

Большевик районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхози.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИДАН

Термиз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози

Олтинсой районидаги Карл Маркс номли колхоз

Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоз.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИДАН

Сирдарё районидаги «Ленинград» колхози

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДАН

Ғалаба районидаги «Победа» колхози

Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхоз

Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз

Бўстонлиқ районидаги «Ленинград» колхози

Пискент районидаги Калинин номли колхоз

Калинин районидаги Охунбобоев номли совхоз

ФАРҒОНА ОБЛАСТИДАН

Бағдод районидаги «Большевик» колхози

Ўзбекистон районидаги Ғафур Ғулом номли колхоз

Бувайда районидаги «Октябрь» колхози

Тошлоқ районидаги «Оқолтин» колхози.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИДАН

Хонқа районидаги Ленин орденли Охунбобоев номли колхоз

Қўшкўпир районидаги Ленин номли колхоз

Ўзбекистон ССР мева-сабзавот хўжалиги министрлиги бўйича

Тошкент районидаги Абдураҳмонов номли совхоз

Жиззах районидаги «Олмазор» совхози

Нукус районидаги «Нукус» совхози

Тўрақўрғон районидаги В. И. Ленин номли совхоз-завод

Чироқчи районидаги «Қалқама» совхози.

«Главсредазирсовхозстрой» бўйича

Пахтакор районидаги Ульянов номли совхоз.

Меҳнатобод районидаги Охунбобоев номли совхоз

Ўзбекистон ССР «Госкомсельхозтехника» бўйича

Тошкент Облсельхозтехника ихтисослашган монтаж бошқармаси

Сирдарё облсельхозтехникаси ихтисослашган механизациялашган кўчма колоннаси

Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлиги бўйича

Тошкент областидаги Оҳангарон ғалла маҳсулотлари комбинати

Бухоро областидаги Бухоро ғалла маҳсулотлари комбинати

Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги бўйича

Бухоро областидаги Бухоро гўшт комбинати

Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитети бўйича

Янгиариқ районидаги Хоразм балиқ комбинати

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими бўйича

Бахмал районидаги «Бахмал» совхози

Ёрдамчи хўжаликлар

Ўрта Осиё темир йўлининг «Ўзгариш» совхози

Ўзбекистон Социал таъминот министрлигига қарашли Зомин уй-интернатининг ёрдамчи хўжалиги

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигига қарашли Андижон ёғ-мой комбинатининг ёрдамчи хўжалиги

Тошкент шаҳар ижроия комитети умумий овқатланиш бош бошқармасининг чўчқачилик-саноат комплекси.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети республика областлари ва районлари ўртасида ем-хашак тайёрлаш бўйича социалистик мусобақанинг 1983 йил 1 сентябргача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ. Бу область хашак тайёрлаш йиллик топшириғини 99 процент, шу жумладан август ойида —25 процент, пичан тайёрлаш топшириғини 131 процент, шу жумладан август ойида — 20 процент, витаминли ўт талқони тайёрлаш топшириғини 80 процент, шу жумладан август ойида — 42 процент, силос бостириш топшириғини 66 процент бажарган. Байроқ Қашқадарё областидан олиб берилади;

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССРнинг ЛЕНИНОБОД РАЙОНИ. Бу район хашак тайёрлаш йиллик топшириғини 104 процент, шу жумладан август ойида—36 процент, пичан тайёрлаш топшириғини 134 процент, шу жумладан август ойида —43 процент, силос бостириш топшириғини 64 процент бажарган. Байроқ Самарқанд областининг Қўшработ районидан олиб берилади;

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИНИНГ КАЛИНИН РАЙОНИ. Бу район хашак тайёрлаш йиллик топшириғини 131 процент, шу жумладан август ойида — 25 процент, пичан тайёрлаш топшириғини 103 процент, шу жумладан август ойида — 9 процент, витаминли ўт талқони тайёрлаш топшириғини 129 процент, шу жумладан август ойида — 56 процент, силос бостириш топшириғини 40 процент бажарган. Байроқ Жиззах областининг Ғаллаорол районидан олиб берилади;

ХОРАЗМ ОБЛАСТИНИНГ ХИВА РАЙОНИ. Бу район хашак тайёрлаш йиллик топшириғини 86 процент, шу жумладан август ойида — 38 процент, пичан тайёрлаш топшириғини 45 процент, шу жумладан август ойида — 7 процент, витаминли ўт талқони тайёрлаш топшириғини 110 процент, шу жумладан август ойида 45 процент, силос бостириш топшириғини 137 процент бажарган. Байроқ Сурхондарё областининг Олтинсой районидан олиб берилади.

НАВОИЙ ОБЛАСТИ ҒАЛЛАКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Навоий областининг меҳнаткашлари партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь ҳамда 1983 йил июнь Пленумларининг тарихий қарорларини бажара бориб, дон учун маккажўхори йиғиштириб олишни республикада биринчи бўлиб тугалладилар ва давлатга дон сотиш топшириғини муддатидан илгари бажардилар.

Область колхоз ва совхозлари тайёрлаш пунктларига 13 минг тоннадан кўпроқ дон етказиб бердилар. Қизилтепа, Навбаҳор, Хатирчи, Навоий ва Нурота районларининг деҳқонлари ана шу меҳнат ғалабасига муносиб ҳисса қўшдилар.

Хатирчи районидаги «Коммунизм» колхозидан ўртоқ Собиров, «Партия XXII съезди» колхозидан ўртоқ Аҳадов, Навоий районидаги «Қизил Октябрь» колхозидан ўртоқ Эргашев бошлиқ бригадалар бошоқли дон экинларининг ҳар гектаридан 43—47 центнер дон олиб, айниқса юксак кўрсаткичларга эришдилар.

Бу йил область хўжаликлари дон учун маккажўхори етиштириладиган майдонларни анча кенгайтирдилар ва ҳар гектар ердан салкам 70 центнер дон олдилар. Хўжаликлар маккажўхорини парвариш қилиш илғор агротехникасини қўллаб, мўл дон ҳосили етиштирдилар. Хатирчи районидаги Чкалов номли колхоздан ўртоқ Қурбонов, К. Маркс номли колхоздан ўртоқ Бобоев, «Коммунизм» колхозидан ўртоқ Санақулов, Қизилтепа районидаги «Москва» колхозидан ўртоқ Зарипов, Навбаҳор районидаги «Правда» колхозидан ўртоқ Жўраев, Навоий номли колхоздан ўртоқ Тошев бошлиқ комсомол-ёшлар бригадалари ва кўпгина бошқа бригадалар гектар бошига 90—110 центнер «каҳрабо дон» янчдилар. Навоий районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозидан ўртоқ Пирматов, «Нарпай» совхозидан ўртоқ Валиев, Қизилтепа районидаги «Андижон» совхозидан ўртоқ Низомов, Навбаҳор районидаги Охунбобоев номли колхоздан ўртоқ Аҳмедов, Хатирчи районидаги «Ўзбекистон» колхозидан ўртоқ Абдураимов сингари комбайнчилар ҳосил ўрим-йиғимида фидокорона меҳнат қилиб, бошоқли дон ва маккажўхори донини йиғиштириб олишда юксак меҳнат унумдорлигига эришдилар.

Область колхоз ва совхозлари ўзларини келгуси йил ҳосили учун уруғлик билан таъминладилар, ем учун анча миқдорда дон ажратдилар.

Бу муваффақиятларга колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг юксак меҳнат активлиги натижасида, партия, совет, қишлоқ хўжалик, тайёрлаш органларининг, касаба союз ва комсомол ташкилотлари катта ташкилотчилик ва сиёсий иш олиб борганликлари натижасида эришилди.

Ҳозирги вақтда область пахтакорлари ҳам пахта ҳосилини тезроқ йиғиб-териб олиш учун, давлатга камида 190 минг тонна «оқ олтин» топшириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб юбордилар.

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 3 сентябрга бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	0,84	2,47
Навоий	0,14	0,35
Сурхондарё	0,09	0,33
Самарқанд	0,04	0,09
ҚҚАССР	0,01	0,06
Қашқадарё	0,01	0,01
Андижон	—	—
Жиззах	—	—
Наманган	—	—
Сирдарё	—	—
Тошкент	—	—
Фарғона	—	—
Хоразм	—	—
Республика бўйича:	0,08	0,25

Шу жумладан ингичка толали пахта:

Сурхондарё	0,08	0,28
Бухоро	0,02	0,03
Қашқадарё	—	—
Навоий	—	—
Наманган	—	—
Республика бўйича:	0,04	0,16

Бугун—нефть ва газ саноати ходимлари куни

ЁҚИЛҒИ ТРАССАЛАРИДА

Ёқилғи-энергетика комплексини ривожлантиришда ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида анчагина ишлар амалга оширилди. 1983 йилнинг ўтган саккиз ойидаги натижалар ҳам зиммага олинган социалистик мажбуриятлар шараф билан адо этилишидан далолат бермоқда. Масалан, газ саноати ходимлари бу даврда бир неча миллиард кубометр «зангори олов» қазиб чиқардилар. Ана шу улкан муваффақиятда республикамиз оловкорларининг ҳам ўзига яраша улушлари бор. Чунончи, республикамизда йил бошланганидан бери планга қўшимча ер остидан 100 миллион кубометрдан кўпроқ газ чиқариб олинди. 50 минг тоннадан кўпроқ нефть ва газ конденцати истеъмолчиларга жўнатилди. Бинокорлар ҳам улардан қолишмаяптилар. Қурувчилар 500 километр узунликдаги янги газ қувурлари ётқиздилар. Натижада 38 минг квартирани газлаштириш имкони туғилди. Беш йиллик план топшириқларини барвақт ошириб бажариш учун авж олдириб юборилган мусобақада Муборак газни қайта ишлаш заводи, «Средазнефтегазстрой» ва «Мубарекгазпромстрой» трестлари коллективлари байроқдорлик қилишяпти.

— Бўлинмаларимиз, — дейди Бутуниттифоқ «Союзузбекгазпром» саноат бирлашмасининг бошлиғи А. Отажонов, — ўн биринчи беш йилликнинг учинчи, ўзак йилида пландан ташқари 128 миллион кубометр газ қазиб олиш мажбуриятини олганлар. Шубҳа йўқки, у сўзсиз бажарилади.

Мамлакатимизда нефть ва газ саноатининг келажаги янада порлоқ. Ҳозир нефтчилар, газчилар ва қурувчилар тармоқда капитал қурилиш ҳажми кенгайиб кетганлиги муносабати билан мураккаб вазифаларни ҳал қилмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил апрелда қабул қилинган «Нефть ва газ саноати корхоналари қурилиши министрлигининг тармоқни техник жиҳатдан қайта қуроллантириш ва қурилиш ишлаб чиқаришида илғор усулларни жорий қилиш бўйича иши тўғрисида»ги қарори нефть ва газ саноати объектлари қурилиши даражасини янада оширишнинг узоқ муддатга мўлжалланган конкрет программаси бўлди. Тармоқ ходимлари партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлигига жавобан ишлаб чиқаришнинг ҳар бир участкасида интизомни, уюшқоқликни мустаҳкамламоқдалар, она-Ватанни янги-янги муваффақиятлар билан қувонтирмоқдалар.

Суратларда: 1. Тармоқ ходимлари ўртасидаги мусобақа пешқадамларидан бири, «Хива» компрессор станциясининг энг яхши машинисти Султонбой Эшчонов. 2. Коммунистик меҳнат корхонаси — «Хива» компрессор станциясининг умумий кўриниши.

Қ. Отаев фотолари. (ЎзТАГ).

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

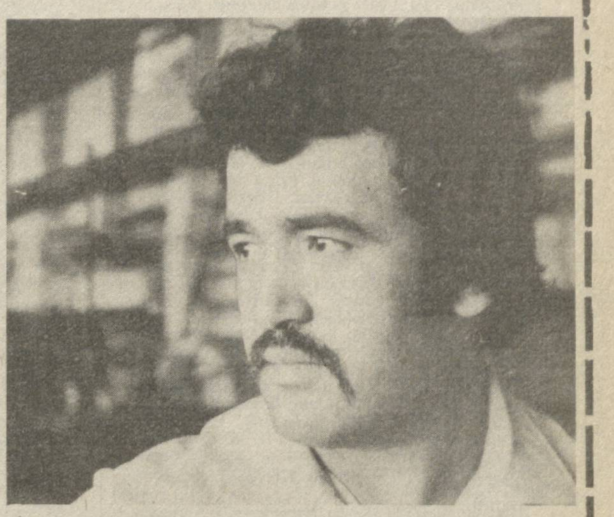

Эртага Тошкентда ЮНЕСКО Коммуникацияни ривожлантириш халқаро программаси ҳукуматлараро кенгашининг тўртинчи сессияси очилади

АЛОҚАЛАР МУСТАҲКАМЛАНИШИ УЧУН

ЮНЕСКО Коммуникацияни ривожлантириш халқаро программаси ҳукуматлараро кенгаши тўртинчи сессиясида қатнашмоқ учун Европа ва Осиё, Африка ва Америка мамлакатларидан Тошкентга делегациялар келиб турибди. Сессия муҳокамасига қўйилган ҳамкорликни кенгайтириш, оммавий информация воситалари ва алоқа системаларини ривожлантириш ва такомиллаштириш масалалари дунёда, аввало ривожланаётган ёш давлатларда зўр қизиқишга сазовор бўлмоқда.

Сессия 5 сентябрь куни республика Кино уйида иш бошлайди, Ҳозирча унинг қатнашчилари ва меҳмонлари Ўзбекистон пойтахти билан қизиқиб танишмоқдалар. Улар Тошкент бўйлаб сафар қилдилар, 2000 йиллигини нишонлашга ҳозирлик кўраётган шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар, Тошкентнинг бугунги ва эртанги қиёфасини белгиловчи архитектура ансамбллари барпо этилаётган шаҳарнинг янги қурилиш районларида бўлдилар.

Бўлғуси сессия қатнашчилари 3 сентябрь куни В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида бўлиб, жаҳон пролетариатининг доҳийси, Коммунистик партия ва Совет давлати асосчисининг ҳаёти ва фаолиятидаги турли босқичларни кўрсатувчи экспозициялар билан эътибор бериб танишдилар.

Кечқурун меҳмонлар Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрининг спектаклида бўлдилар.

(ЎзТАГ).

Суратда: Сессия қатнашчиларидан бир группаси (чапдан) А. Дьенг (Сенегал) М. Муса, А. Опубор (Нигерия), А. Красиков (СССР), П. Джакпо (Бенин) Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари билан танишмоқдалар.

В. Молгачев фотоси.

ЭЗГУЛИК ЖАРЧИСИ

Профессор Альфред ОПУБОР, ЮНЕСКОнинг Африкада маориф масалалари бўйича регионал бюроси аъзоси, Нигерия делегациясининг бошлиғи.

ЮНЕСКО тасарруфидаги Коммуникацияларни ривожлантириш халқаро программаси навбатдаги сессиясининг Тошкентда ўтказилиши ҳақидаги таклиф Африкадаги ривожланаётган давлатлар вакиллари томонидан илиқ кутиб олинган эди. Бу бежиз эмас. Чунки Африка қитъасидаги кўпчилик мамлакатлар тараққиётида Ўрта Осиё республикаларидаги ривожланиш жараёнига қандайдир ўхшашлик бор.

Бир вақтлар Ўзбекистон территориясида бўлганидек ҳозир Африка мамлакатларида ҳам аҳоли орасида саводсизлар кўп. Бизнинг регионда саводсизликни тугатиш бўйича катта ишлар қилиняпти. Коммуникацияларни тиклаш ва оммавий ахборот воситаларини ривожлантиришга алоҳида эътибор берилаяпти.

ПАНА агентлигининг тузилганлиги бу соҳадаги катта ютуқдир. Тузилганига атиги уч ой бўлишига қарамай, регионал информацион бирлашмамиз мустақил овозга эга бўла бошлади. ПАНА ахборот агентлигининг хабарлари бутун Африка бўйлаб кенг тарқалмоқда. Регионда, жумладан, Ливия, Судан, Заир, Нигерия ва Замбияда юз бераётган янгиликлар ҳақида ҳикоя қилувчи хабарлар шу мамлакатлар халқларини бир-бирининг ҳаёти билан яқиндан таништиради. Айни пайтда ҳар бир мамлакатнинг тараққиётига кўмаклашади. Ахборот — тараққиёт жарчиси деб бежиз айтмайдилар, ахир.

Бугунги кунда ривожланаётган мамлакатлар ҳам ўз овозлари билан баралла чиқишлари учун уларда коммуникация хизматини яхшилашга интилмоқдалар. Эртага Тошкентда иш бошлайдиган коммуникацияларни ривожлантириш халқаро программасининг 4-сессияси айнан шу мақсадга хизмат қилишга даъват этилгандир.

ЯПОНИЯ КУНЛАРИ ҚАТНАШЧИЛАРИ—ЎЗБЕКИСТОНДА

Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашлари республикамизда ўтказиладиган Япония кунлари қатнашчиларини 3 сентябрь куни шоду ҳуррамлик билан кутиб олдилар. Меҳмонлар орасида давлат ва жамоат арбоблари, адиблар, рассомлар, артистлар бор. Делегацияга Япония социалистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, парламент депутати, Япония — Совет дўстлиги жамияти правлениесининг раиси Иокояма Тосияки бошчилик қилмоқда.

Тошкент аэропортида Япония, СССР ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари кўтарилди. Меҳмонларни «СССР — Япония» жамияти вакиллари, шаҳар жамоатчилиги намояндалари кутиб олдилар.

Япон туристларидан катта бир группаси дўстлик байрамида қатнашмоқ учун делегация билан бирга Тошкентга келди. (ЎзТАГ).

К. МАРКСНИНГ ТАРЖИМАИ ҲОЛИ ЎЗБЕК ТИЛИДА

«Ўзбекистон» нашриёти «Карл Маркс. Таржимаи ҳол» китобини ўзбек тилида босмадан чиқарди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтининг ходимлари илмий коммунизм асосчисининг ҳаёти ва фаолияти тўғрисидаги монументал асарни К. Маркс таржимаи ҳолининг иккинчи русча нашридан таржима қилдилар.

(ЎзТАГ).

ЁШЛАРГА МАСЛАҲАТ, НАСИҲАТ ВА ЎГИТЛАРИМИЗ

МУҚАДДАС НОМ

Коммунист! Бу улуғ номга муносиб бўлишдан ҳам юксак шон-шараф борми! Энг аввало, партия аъзоси халқ бахт-саодати учун оташин курашчи сифатида катта обрў ва иззат-ҳурматга эга. Зотан, халқимиз Ленин партиясини давримизнинг ақл-идроки, виждони ва шон-шарафи деб билади.

В. И. Ленин уқтирганидек, партиянинг кучи аввало унинг омма билан мустаҳкам алоқасида, оммага ўргатибгина қолмай, ундан ўрганишида, халқ оммаси билан бамаслаҳат иш кўришидадир. Партия ветеранлари билан КПСС Марказий Комитетида ўтказилган учрашув бу фикрнинг яққол далили бўла олади.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг ана шу учрашув пайтида баён қилган фикр ва хулосалари, партия ветеранларининг юрак сўзлари барчамизни бениҳоя тўлқинлантирганлиги бежиз эмас.

Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг мантиқан чуқур, ҳаётий ва сермазмун сўзлари, партия ветеранларининг қимматли мулоҳазалари ҳар бир коммунистни, у қайси ёшда бўлиши, қайси лавозимда ишлашидан қатъи назар, ўз фаолиятига яна бир бор синчковлик билан назар ташлашга даъват этади.

Мен кўп йиллардан буён партия органларида ишлаб, кундалик ҳаёт қозонида қайнаб келаётирман. Шундай замондошларим, маслакдош дўстларим борки, улар билан қонуний равишда фахрланаман. Бу ўринда баъзи мисолларни келтиришим мумкин.

Хонқа районидаги Ал-Хоразмий номли совхоз директори Николай Васильевич Кимни Хоразмда каттадан-кичик сидқидилдан ҳурмат қилади. У партия ва хўжалик органларида узоқ йиллар ишлаб, пенсияга чиқди. Аммо у тиниб-тинчиб ўтиролмади, омма меҳнатига кузатувчи бўлиб қолишни ўзига эп кўрмади. Оловқалб коммунист Амударё соҳилидаги қуриқ ерда тузилган шоличилик совхозига директор қилиб тайинланди. Моҳир ташкилотчи раҳбарлигида совхоз иқтисодий жиҳатдан бақувват, кўп тармоқли хўжаликка айланди. Шоли ҳосилдорлиги дастлабки йилдаги 18 центнердан бора-бора қарийб 70 центнерга етди. Николай Васильевич ҳозир 80 баҳорни қаршилади. Аммо, ҳамон бардам, серғайрат, ташаббускор, ёшларга мураббий ва устоз. У софдиллик, оддийлик ва камтарлик каби фазилатларига кишиларга нисбатан талабчанлик ва ғамхўрликни қўшиб олиб бориши туфайли эл олдида обрў-эътибор қозонди. Шу факт алоҳида диққатга сазоворки, Н. Ким пенсия давридаги самарали хизматлари учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига мушарраф бўлди.

Партия аъзоси деган муқаддас номга ҳамиша муносиб бўлиб, пенсия ёшида ҳам шахсий намуна кўрсатаётган ветеранлардан бири Шовот районидаги Киров номли колхознинг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, КПСС XXVI съезди делегати Ободон Дўсовадир. Мен бу аёлни кўп йиллардан буён яхши биламан. У оддий колхозчи ва механизатор сифатида ҳалол меҳнати туфайли элда обрў қозонган. Ҳозир 60 центнерчи бригадага раҳбарлик қилмоқда. Меҳнатда фидойилиги, ажойиб фазилатлари, ёшларга меҳрибонлиги О. Дўсовани коллективнинг чуқур ҳурмати ва ишончига мушарраф этган. Областимиздаги машҳур пахтакорлар, ветеран-мураббийлардан Салой Худойқулиев, Матёқуб Матназаров, Аллом Маткаримов, Ўғилжон Нуруллаева, Зариф Қурбоновлар тўғрисида ҳам ҳар қанча самимий ва илиқ сўзларни айтиш мумкин.

Камтарлиги, ибратли меҳнати, принципиаллиги, ишбилармонлиги билан тилга тушаётган ёш коммунистлар ҳам озмунча эмас. Улар ўз ўринларини ҳамиша олдинги сафда, қийин участкада деб биладилар.

Бу жиҳатдан Боғот районидаги Нариманов номли колхоз раиси, коммунист Абдулла Искандаровнинг раҳбар сифатида олиб бораётган иши эътиборга лойиқдир. У колхозга раис этиб сайлангач, ўзини яхши етакчи, ажойиб ташкилотчи, ишбилармон мутахассис сифатида намоён этди. Ўн биринчи беш йилликда у етакчилик қилаётган хўжалик аъзолари бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш ташаббуси билан майдонга чиқдилар. Раҳбарнинг ибрати, коллективга маҳорат билан етакчилик қилганлиги натижасида колхозда намунали тартиб-интизом йўлга қўйилди. Хўжалик аъзолари куни кеча ваъдаларига вафо қилдилар, қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг аксарият турлари бўйича беш йиллик план муваффақиятли адо этилди. Ҳалол меҳнат Абдулла Искандаровга ҳурмат-эътибор келтирмоқда. Ёш хўжалик раҳбари ҳозирги кунда Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, халқнинг ишончли вакили.

Коммунистда фақат битта имтиёз бор. Бу ҳам бўлса ўзининг куч-ғайратини, қалб ҳароратини умумий ишга бошқалардан кўпроқ сарф қилиши, тартиб-интизомга риоя этишда ибрат бўлиши лозим. Бу ўринда В. И. Лениннинг гражданлар уруши даврида айтган қуйидаги сўзларини эсда тутмоғимиз керак: «Партиясиз ишчи ва меҳнаткаш деҳқон ўртоқлар, партияга кирингиз. Биз сизга бундан ҳеч қандай қулайликлар ваъда қилмаймиз, биз сизни қийин ишга, давлат қурилиши ишига даъват қиламиз».

Бу ўринда юксак маънавий фазилатлар соҳиби бўлган ветеранлар намунаси ҳақида алоҳида тўхталиб ўтиш ўринлидир. Жамиятда ўзини тутишлари ва оиладаги ҳаракатлари билан барчага ибрат бўлаётган коммунистларнинг фаолияти биз учун ҳар қанча ўрганишга арзигулик. Ишлаб чиқариш ва жамоатчилик фаолияти билан партия ташкилоти олдида масъул бўлган ҳар бир ёш коммунист кекса авлод одоби ва хулқ-атворидан ўрнак олиши лозим. Биз райкомнинг бюро мажлислари ва партия йиғилишларида чинакам тарбиявий муҳит, аҳиллик ва ўртоқлик вазиятини вужудга келтириш, айни вақтда ходимларга нисбатан талабчанликни оширишга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Кимки, КПСС Устави ва Программаси талабларини бажармаса, интизомни бузса, бундай коммунист ўз номуносиб ҳаракати учун партия ташкилоти олдида жавоб беради. КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорлари бизни худди ана шунга даъват этмоқда.

Партия ташкилотларининг жанговарлик қобилияти, уюшқоқлиги, интизоми, унга аъзо бўлган ҳар бир коммунистнинг сиёсий етуклиги, меҳнат активлиги ва маънавий баркамоллигига боғлиқ, албатта. Ишда лоқайдлик кўрсатадиган, партиявий бурчига юзаки қарайдиган, ярамас хулқ-атвори билан табаррук номга доғ туширадиган кишилар билан асло келишиб бўлмайди. Афсуски, ёш коммунистлар орасида бундай масъулиятсиз кишилар баъзан учраб қолмоқда.

«Сортсемовощ» област бўлими бошлиғи С. Одамов ана шундай ўз вазифасига совуққон муносабатда бўладиган раҳбар чиқиб қолди. Ёш олим раҳбарлик лавозимига қўйилгач, партиявий бурчини унутиб, ўз шахсий манфаатини давлат манфаатидан устун қўйганлиги учун республика матбуотида ҳаққоний равишда танқид қилинди.

Партия ходими сифатида йигит-қизларимиз, гоҳо ёш коммунистлар орасида учраб қоладиган эътиборсизлик, масъулиятсизлик, ҳуда-беҳудага керкайиб кетиш, ўзига бино қўйиш ҳолларига рўбарў келганман. Ўша дамларда биз ёшлар тарбиясида ҳамма масалаларга комплекс равишда эътибор бераётибмизми, ёшларга совет халқи интилаётган жамики яхшиликлар учун астойдил курашиш кераклигини зарур даражада уқтираётибмизми, деб ўйлаб қоламан.

Районимиздаги Крупская номли колхозга ёш кадрлардан Саид Ҳайитов раис қилиб сайланган эди. У ўзига билдирилган бу юксак ишончни тўғри тушуна билмади. Хўжаликнинг экономикасини кўтариш, меҳнат унумдорлигини ўстириш сингари муҳим масалаларни эътибордан қочирди. Раҳбар сифатида пассивлик кўрсатганлиги хўжаликка қимматга тушди. Колхоз раисининг давр талабига яраша фаол иш тутмаганлигидан ҳосилдорлик пасайиб кетди. Албатта, унинг бу қилмишлари тегишли баҳосини олди. Пахтакорлар уни раисликдан туширишга қарор қилишди.

Ўрни келганда районимизда партия ва меҳнат ветеранларининг мураббийлик ҳаракатига эътибор кучайтирилганлигини таъкидлаб ўтмоқчиман. Бот-бот мураббийлик ҳаракати қатнашчиларининг слётлари ўтказилмоқда. Унда шогирд тайёрлашда катта тажриба тўплаган ҳурматли ишчи ва пахтакорларимизнинг тажрибалари оммалаштирилаётир. Фаолиятларининг самарасига қараб мураббийларга иззат-ҳурмат ва эътибор кўрсатилмоқда. Жумладан «Партия XXII съезди» колхозидан бригада бошлиғи, тажрибали пахтакор Машариф Мавлонов бир неча ёш коммунистларга иш ўргатиб, уларни мустақил меҳнатга, раҳбарлик лавозимларида ишлашга йўллади. Умуман, айни вақтда районимизда ўрта звено кадрларининг 70 процентини ўз вазифасига сидқидилдан муносабатда бўлаётган навқирон йигит-қизлар ташкил этишини мамнунлик билан қайд этмоқчиман.

Коммунист ҳар ишда масъул. У коммунистик жамият қуриш жараёнида партиявий принципиаллиги, актив жамоатчи эканлиги, умум ишига юксак садоқати билан ажралиб туриши лозим. Ёрқин келажак учун оташин курашчи бўлиш, юксак ғоялар учун бутун билими ва куч-ғайратини аямай сарф этиш улар учун хос фазилатлардир.

М. МАТКАРИМОВ,
партия ветерани, Хива район партия комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ЯНГИЛИКЛАРИ

● **ҚОЗОН.** Татаристон иссиқлик электр станциялари янги ёқилғи билан ишлашга ўтказилмоқда. Эндиликда электр станцияларда мазут ўрнига Уренгой газидан фойдаланилади. Мавжуд Уренгой — Новопсков магистралидан Нижнекамск территориал-ишлаб чиқариш комплекси тармоғи қурила бошланди. Нижнекамск ва КамАЗ ТЭЦлари шу йилнинг ўзидаёқ Сибирь газини ола бошлайди.

● **ПЕРВОМАЙСКИЙ** (Харьков области). «Комсомольская правда» газетаси номли совхозда мева қоқиси тайёрлайдиган цех ишга туширилиши билан электр энергия сарфи кўпаймади. Район аграр-саноат бирлашмаси кенгашининг топшириғига биноан электр тармоқлари корхоналарининг мутахассислари бу ерда энергия сарфини контрол қилиб туриш системасини жорий этдилар. Натижада ҳар ойда 200 минг киловатт-соат энергия иқтисод қилинмоқда. Бу эса янги корхонанинг ишлаши учун етарлидир.

● **АШХОБОД.** Туркманистон қишлоқларининг ёш қурувчилари ашхободлик ҳужжатли кино усталари суратга олган «Бизда шундай қизлар борки» фильмининг қаҳрамонлари бўлишди. Фильм «Межколхозстрой» бирлашмасидан Жумағазал Шакличева бошчилигидаги республикада энг яхши комсомол-ёшлар бригадаси тўғрисида ҳикоя қилади. Бригаданинг зарбдор меҳнати Ленин комсомоли мукофоти билан тақдирланган. Картина ёшларнинг касб танлашида кўмаклашаётган ишчилар синфи тўғрисидаги ленталар туркумини давом эттиради.

● **КАУНАС** (Литва ССР). Шаҳар ишга жойлаштириш бюроси ўрта мактабларни битириб чиқувчилар группасига ҳамда узрли сабаб билан иш жойини ўзгартиришни истаган мутахассисларга Каунас корхоналарига бориб ишлаш учун дастлабки йўлланмаларни берди. Йўлланма-тавсияномаларда анкета маълумотларидан ташқари шу кишининг социал характеристикаси ҳам бор. Шундай ҳужжат маъмуриятнинг янги ишчига ўзига ёқадиган иш беришига, ўзини ишда кўрсата оладиган коллективни танлашига имкон беради. Каунасдаги бир қанча катта-катта корхоналарда кадрлар қўнимсизлиги анчагина қисқаради.

● **ЖДАНОВ** (Донецк области). Ждановдаги «Азовсталь» металлургия заводида ишлаб турган қалин лист чиқарувчи «3600» станининг прокатчилари сурков мойлари нобуд бўлишининг олдини олдилар. Бу ерда ишга туширилган мой регинациялаш установкаси йилига 4500 тонна маҳсулот беради. Мутахассисларнинг фикрича, янги установка қурилиши билан цех ҳозирга қадар ишлатиб келганидан уч баравар оз сурков мойи ишлатадиган бўлади.

(ТАСС).

ТАСС баёноти

Шу йил 31 августдан 1 сентябрга ўтар кечаси қайси давлатга тегишли эканлиги аниқланмаган самолёт Совет давлат чегарасини қўпол равишда бузиб ўтганлиги ва Совет Иттифоқининг осмон бўшлиғи ичкарисига анчагина кириб келганлиги илгари хабар қилинган эди. Бузғунчи самолёт мавжуд халқаро трассадан Совет Иттифоқи территорияси томонга 500 километргача ўтиб кетди ва икки соатдан кўпроқ вақт мобайнида Камчатка ярим ороли, Охота денгизи райони тепасида ва Сахалин ороли тепасида учиб юрди.

Халқаро қоидаларга хилоф равишда самолёт аэронавигация чироқларини ёқмай учди, совет диспетчерлик хизматларининг радио сигналларига жавоб бермади ва ўзи мана шундай алоқа ўрнатишга ҳеч бир ҳаракат қилмади.

Табиийки, номаълум бузғунчи самолёт СССРнинг осмон бўшлиғида учиб юрган вақтда совет осмон ҳужумидан мудофаа самолётлари кўтарилиб, ҳамма қабул этган сигналлар ёрдамида у билан алоқа боғлашга ва уни Совет Иттифоқи территориясидаги энг яқин аэродромга йўналтиришга бир неча бор ҳаракат қилди. Бироқ бузғунчи самолёт буларнинг ҳаммасини писанд қилмади. Сахалин ороли тепасида бузғунчи самолёт ҳаракат қилиб бораётган йўл бўйлаб совет самолёти огоҳлантириш мақсадида из қолдирувчи снарядлар отди.

Шундан кейин тез орада бузғунчи самолёт совет осмон бўшлиғи чегарасидан чиқиб, Япон денгизи тарафга уча бошлади. У тахминан ўн минут радиолокация воситаларининг кузатув зонасида бўлди, шундан кейин кузатувдан ғойиб бўлди.

Энди АҚШда ва бошқа баъзи мамлакатларда Жанубий Кореянинг Нью-Йоркдан Сеулга учиб бораётган самолёти йўқолганлиги теварагида шовқин-сурон кўтарилди.

Бу ҳақдаги биринчи ахборотда АҚШ Марказий разведка бошқармасининг маълумотларига асосланилганлиги эътиборни ўзига тортади. Қўшма Штатлар эълон қилаётган шундан кейинги маълумотлар учиш маршрути ва характери тасодифий бўлмаган экан, деб ҳисоблаш учун тобора кўпроқ асос бермоқда. Энди, вақт ўтганидан кейин, Америка томони бу самолётнинг совет осмон чегарасини бузганлиги фактини расмий равишда тан олибгина қолмай, шу билан бирга Американинг тегишли маҳкамалари бутун учиш мобайнида уни жуда синчиклаб кузатиб турганлигидан дарак берувчи маълумотларни ҳам айтаётганлиги диққатга сазовордир.

Хўш, башарти гап граждан самолётининг оддий учиши тўғрисида бораётган бўлса, шу учиш узлуксиз кузатиб турилган бўлса, Америка томони СССРнинг осмон чегарасини қўпол равишда бузишни тўхтатиш ва самолётни халқаро трассага қайтариш учун нега ҳеч қандай чора кўрмади? — деган савол туғилади.

Эндиликда СССРга нисбатан турли-туман разилона маш-машаларни тўқиб чиқаришга киришган Америка маъмурлари нега совет томони билан алоқа ўрнатишга ва шу самолётнинг учиши ҳақида зарур маълумотларни беришга ҳаракат қилмади? Бунинг учун керагидан ортиқ вақт бўлса-да, алоқа ўрнатишга ҳам, зарур маълумотларни беришга ҳам ҳаракат қилиб кўрилмади.

Америка самолётларининг Совет Иттифоқи давлат чегараларини, шу жумладан Узоқ Шарқда қасддан бузиш ҳоллари якка-ёлғиз эмаслигини эслатиб ўтиш ўринлидир. Бу хусусда АҚШ ҳукуматига бир неча бор норозилик билдирилган эди.

Мана шу фактлар муносабати билан мазкур самолётнинг осмон бўшлиғига бостириб кирганлигини аввалдан планлаштириб қўйилган ҳаракат дебгина баҳоламоқ керак. Чамаси, граждан самолётлари ниқоби остида махсус разведка мақсадларини бемалол амалга ошириш мумкин, деб умид қилинган бўлса керак.

Бугина эмас, мана шу иғвогарликни ташкил этган кимсалар халқаро вазиятни янада онгли равишда кескинлаштириш йўлидан бориб, Совет Иттифоқини бадном қилишга, унга нисбатан душманлик туйғусини қўзғатишга, совет тинчлик сиёсатига доғ туширишга уринганлар, деб ўйлаш учун асослар бор.

АҚШ президенти Рейган дарҳол Совет Иттифоқи шаънига ҳаёсизларча туҳматдан иборат баёнот билан чиққанлиги ҳам шундан далолат беради.

ТАСС қуйидагиларни билдириш ваколатини олган: Совет Иттифоқининг раҳбар доираларида одамлар қурбон бўлганлиги муносабати билан таассуф изҳор этмоқдалар ва шу билан бирга онгли равишда ёки жиноятқорона менсимаслик натижасида одамларнинг ҳалок бўлишига йўл қўйган, кейин эса содир бўлган воқеадан нопок сиёсий мақсадларда фойдаланишга уринаётган кимсаларни қаттиқ қораламоқдалар.

Шонли ҳаёт саҳифалари

«Феликс Эдмундович Дзержинский. Таржимаи ҳол» китобининг иккинчи тўлдирилган нашри босилиб чиқди. Унда В. И. Лениннинг сафдоши, оташин революционер, чинакам ватанпарвар ва интернационалист, революция ғалабаси, мамлакатимизда социализм ва коммунизм тантанаси учун фидокор жангчи инсоннинг турмуши ва кураши ҳикоя қилинади.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди. (ТАСС).

ОРБИТАДАГИ ОДДИЙ ИШ КУНЛАРИ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 2 сентябрь. (ТАСС) Космонавтлар Владимир Ляхов ва Александр Александров «Салют-7» орбитал илмий станциясида 66 кундан бери меҳнат вахтасида турибдилар.

Ўтган кунларда навбатдаги геофизик экспериментлар ўтказилди. Бу экспериментлар визуал кузатишларни, ер қуруқлиги ва дунё океани акваториясини фотосуратга олиш ҳамда спектрометрик съёмка қилишни ўз ичига олди. Шу тадқиқотлар чоғида станцияда ўрнатилган МКФ-6М, КАТЭ-140 фотоаппаратларидан, шунингдек электромагнит тўлқинларининг турли диапазонларида ишлайдиган аппаратлардан фойдаланилди.

Бугун экипаж ер атмосфераси характеристикаларини аниқлашга доир комплекс экспериментда қатнашмоқда. Бу ўлчашлар айни вақтда МКС-М спектрометрлари ёрдамида бажарилмоқда. Шу спектрометрларнинг бири самолётга ўрнатилган, иккинчиси эса станция ичида.

Эксперимент Совет Иттифоқи, Германия Демократик Республикаси, Монголия Халқ Республикаси, Болгария Халқ Республикаси, Польша Халқ Республикаси ва Румыния Социалистик Республикаси олимлари ҳозирги пайтда Қора денгиз акваториясида ўтказаётган катта тадқиқотлар программасининг таркибий қисми ҳисобланади.

Станциянинг бирлашган мотор установкаси ёнилғи камоматини тўлдиришга тайёргарлик бошлаб юборилди — бугун ёнилғи келтирадиган магистралларнинг герметиклиги контрол қилинмоқда, ёнилғи бакларидаги қисилган азот тортиб чиқарилмоқда.

Телеметрик ўлчаш маълумотлари ва космонавтларнинг докладларига кўра, «Салют-7» — «Союз Т-9» — «Прогресс-17» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг учиши нормал ўтмоқда.

Владимир Ляхов ва Александр Александровнинг соғлиғи яхши ва улар ўзларини дуруст ҳис этмоқдалар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада соғлиқни сақлашни ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун Янгийўл шаҳар ижроия комитети соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири Озода Ҳабибовна Абдуллаевага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач» фахрий унвони берди.

Онгли, амалий интизомга катта мазмун бахш этиб, уни ишлаб чиқариш топшириқларининг бажарилиши билан боғлаётган республикамиз автотранспортчилари юксак меҳнат унумдорлигига эришмоқдалар. Бунда шубҳасиз уларга чинакам социалистик ўз-ўзини бошқариш формаси — бригада пудрати методи қўл келяпти. Суратда: (чапдан) Бекободдаги 16-автокорхона шофёри, Ленин ордени нишондори Ҳабибулла Абдужабборов, Сурхондарё область Шўрчи районидаги 77-автокорхона шофёри Дамин Маматқулов, Андижон автокомбинати ҳайдовчиси Сабибулло Абдуллаев, Тошкентдаги 127-автокорхона шофёри Георгий Мезников ўртоқларни кўриб турибсиз. Уларнинг ҳар бири бошлиқ бўлган бригадалар коллективлари белгиланган йиллик графикдан ўзиб ишламоқдалар.

В. Молгачев фотоси.

ТИНЧЛИК ВА ТАРАҚҚИЁТНИНГ МУХТОР ВАКИЛЛАРИ

Воқеаларга ниҳоятда тиғиз давримизнинг ўзига хос белгиларидан бири «информацион портлаш»дир. Бу портлаш жуда кучли бўлиб, ҳар куни ер юзида ярим миллиард телевизорнинг мурватини бурашади. Фақат кундалик газеталарнинг ўзи қарийб шунча миқдорда чиқади. Айни пайтда салкам бир ярим миллиард радиоприёмник планетамизда яшовчи одамларга ўз мамлакатларида ва бошқа мамлакатларда содир бўлаётган воқеалар ҳақида хабар беради.

Миллий ахборот воситалари ўз аудиториясига «информацион портлаш»нинг таъсирини муайян тартибда назорат қилади. Айни пайтда ғайримиллий информациялар деб аталмиш ахборотлар сони ҳам ошмоқда ва таъсири кучаймоқда. Салкам 80 мамлакат чет эллардаги тингловчилар учун радиоэшиттиришлар бермоқда. Юздан зиёд давлатнинг телеграф агентликлари халқаро муносабатларга оид ахборотларни тарқатмоқда. Махсус нашрларнинг миллионлаб нусхалари хориждаги ўқувчилар учун мўлжаллангандир.

Шу билан бирга яна шундай мамлакатлар борки, мустамлакачилик уларга жуда ҳам паст даражада ривожланган оммавий ахборот воситаларини мерос қилиб қолдирган. Бундай мамлакатлар қудратли ахборот монополияларининг қурбони бўлиб қолмоқдалар. Мазкур ахборот монополиялари ўзларининг буржуа ҳукуматлари буюртмасига биноан халқаро вазиятни бутунлай тескари қилиб кўрсатмоқдалар. Давлатлар ичида ва халқаро ҳаётда юз бераётган воқеаларни ўз ҳукуматлари манфаатларига мос ҳолда эшитувчи ва тингловчиларга етказмоқдалар.

Шу ўринда 1979 йил сентябрида Тошкентда ўтказилган журналистларнинг халқаро семинарида иштирок этган чет эллик журналистлардан бирининг айтганлари характерлидир. У Совет Иттифоқида, шу жумладан, Ўзбекистонда оммавий ахборот воситалари Совет ҳокимияти йилларида мисли кўрилмаган даражада ривожланди, деб айтган эди. Унинг мамлакатида ахборотларни тарқатишда энг оддий тўсиқларга ҳам дуч келинади. Техник жиҳатдан қолоқлик, аҳолининг камбағаллиги ва саводсизлиги ана шундай тўсиқлардандир. У миллий тилдаги газетани нимада босишни билмасликларини, агар у чиққан тақдирда ҳам уни сотиб олиш учун ҳамма ҳам чақа тополмаслигини, агар газетани кўплашиб сотиб олган тақдирда ҳам уни мустақил ўқий оладиган кишининг ўзи топилиши қийинлигини айтган эди.

Шу муносабат билан коммуникация воситалари кенг кўламда ривожланган мамлакатларнинг масъулияти улкандир. Улар жаҳонга энг ҳаққоний, тўғри, халқаро хавфсизликни, халқлар ўртасида ўзаро ҳамкорликни мустаҳкамлашга, аудиторияни бойитишга кўмак берадиган ахборотларни тарқатишга даъват этилгандирлар.

Худди ана шу нарса империалистик давлатларга асло ёқмаяпти. Улар, жумладан, АҚШ «эркин ахборотлар ва ғоялар» ниқобига ўралиб, сўнгги йилларда социализм мамлакатларига қарши кенг кўламдаги пропагандистик кампанияни авж олдириб юбордилар. Бутун дунёга жаҳондаги ҳақиқий аҳволни бузиб кўрсатувчи туҳматдан иборат ахборотларни тарқатмоқдалар. Улар коммуникация воситалари фаолиятидаги ахборот сиёсатига ёндашишнинг якка-ю ягона тўғри йўлини бутунлай тан олмаяптилар. СССРдаги ва бошқа социалистик мамлакатлардаги ахборот воситалари ана шундай ёндашишга асосланган дир. Бу ишда барча давлатлар жаҳон ҳамжамияти томонидан маъқулланган Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Устави қоидаларига, норма ва принципларига, Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик бўйича ўтказилган кенгашнинг Якунловчи актига, милитаризм, ирқчиликни, бошқа давлатлар ва ҳукуматларнинг ички ишларига аралашишни пропаганда қилишни қораловчи, халқаро ахборот алмашишнинг асосий мақсади тинчлик ва ўзаро ишончни мустаҳкамлаш бўлиши кераклигини шиор қилиб олган бошқа ҳужжатларга амал қилишлари лозим.

Ахборотнинг мақсадлари ва вазифаларига ёндашишда бир-биридан кескин фарқ қилувчи иккита қутб мавжуд экан, ўзаро ахборот алмашиш масалалари кейинги йилларда кўпгина халқаро ташкилотларда, шу жумладан, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва унинг органларида, ЮНЕСКОда, Қўшилмаслик ҳаракати органларида кенг муҳокама қилинмоқда. Чунончи, СССРнинг ташаббуси билан ЮНЕСКОда «Оммавий ахборот воситаларининг тинчликни ва халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлашда, инсон ҳуқуқларини ривожлантириш ва ирқчиликка, апартеидга ва урушга ҳавас қўзғотишга қарши курашга қўшадиган ҳиссасининг асосий принциплари тўғрисида Декларация» қабул қилинди. Совет Иттифоқи давлатлар томонидан ернинг сунъий йўлдошларидан бевосита телевизион кўрсатувлар бериш учун фойдаланишнинг принциплари тўғрисидаги конвенция лойиҳасини БМТ муҳокамасига қўйди. У космик техникадан фақат тинчликни ва халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлаш учун фойдаланишни кўзда тутади. Ўтган йили Совет Иттифоқи радиоэшиттиришлардан тинчлик мақсадларида фойдаланиш тўғрисидаги халқаро конвенцияни ратификация қилди.

Ана шу ҳужжатларга ва энг аввало Хельсинкидаги Умумевропа кенгашининг Якунловчи актига биноан СССР, социалистик мамлакатлар ахборот сиёсатини олиб бормоқдалар. Тарихда биринчи марта коммуникация масалалари бўйича махсус бўлим Якунловчи актда ўз ифодасини топдики, уни 35 та энг тараққий этган мамлакатларнинг раҳбарлари имзоладилар.

АҚШ ва бошқа империалистик давлатлар коммуникация воситаларининг мақсадлари ва вазифаларига ёндашишда бутунлай бошқача йўл тутишмоқда. Бундай ёндашишни «Одамларни кар, соқов ва кўр қил», деб аташ мумкин. Колорадо штатида йўлдошларни уриб туширувчи ракеталар синовдан ўтказилгач, «Нью-Йорк таймс» юқоридаги сўзларни айтган бўлса-да, бу сўзларни империалистик давлатларнинг барча ахборот сиёсатларига нисбатан татбиқ этиш мумкин. Вашингтонлик урушқоқлар мамлакатни ҳарбийлаштиришда янги жанговар қалпоқли ядро қуролларини жойлаштириш ва уларни бутун дунё бўйлаб ташиш воситаларидан фойдаланишда ана шу сиёсатга ҳам умид боғламоқдалар.

Ривожланаётган мамлакатлар империализмнинг ахборотдаги экспансиячилик сиёсатини тугатишни, давлатларнинг суверенитети ва тенглиги принципларига асосланадиган халқаро коммуникациялар тартиби ўрнатилишини борган сари қатъийлик билан талаб қилмоқдалар. Бундай тартибнинг якка-ю ягона мақсади фақат ҳаққоний маълумотларни оммалаштиришдан иборат. Бу нарса яна шунинг учун ҳам долзарб масала бўлиб қолмоқдаки, АҚШ яқинда БМТ Бош ассамблеясининг сессиясида ахборотнинг халқаро тартиб-қоидаларини қўллаб-қувватловчи резолюцияга қарши овоз берди.

Мана шунинг учун ҳам бутун дунё жамоатчилигининг, барча мамлакатлар журналистларининг диққат-эътибори бугун Тошкентга қаратилган. Бу ерда коммуникацияни ривожлантириш халқаро программаси ҳукуматлараро кенгашининг тўртинчи сессияси ўтказилади. Бу программа ЮНЕСКО ҳомийлигида ишловчи халқаро коммуникациялар соҳасидаги энг йирик ташкилотлардан биридир.

Халқаро жамоатчиликнинг тўртинчи сессияга қизиқиши ортаётганлигининг сабаблари кўп.

Коммуникацияни ривожлантириш халқаро программаси (КРХП) ташкилоти миллий, регионал ва регионлараро органлар ва оммавий ахборот структурасини ташкил этиш ва ривожлантиришга оид лойиҳаларни амалга оширишда жиддий чора-тадбирларни кўрмоқда. Булар: ахборот агентликлари ва матбуот органлари, радио, телевидение, кино ва коммуникация соҳасида миллий сиёсатни планлаштириш хизматлари, ўқув юртлари ва бошқалардир. Шунинг учун ҳам КРХПнинг навбатдаги сессияси катта аҳамият касб этяпти. Унинг Тошкентдаги сессиясигача коммуникация органларини ташкил этиш ва ривожлантириш бўйича 50 тадан зиёд буюртма-лойиҳа тушди. Булар орасида бир нечта регионал ва регионлараро лойиҳа бор. Тошкентдаги сессияда Бенин ва Ботсвана, Венесуэла ва Гамбия, Куба ва Ливан, Мадагаскар ва Мозамбик, Судан ва Тунис, Эфиопия, Ямайка ва бошқа мамлакатлардан тушган 20 тадан кўпроқ янги миллий ва регионал буюртмалар муҳокама қилинади. Сессияда халқаро ахборот алмашишнинг, «ахборот империализми»га қарши курашнинг, ян-

1983 йил ҳосил мавсуми:

ЙИҒИМ-ТЕРИМДА УЮШҚОҚЛИК БЎЛСИН

✦ РЕСПУБЛИКАМИЗДА пахта йиғим-терими борган сари қизғин тус оляпти. 1983 йил ҳосилидан қайта ишланган дастлабки толалар мамлакатимиз тўқимачилик корхоналарига жўнатилди. Ҳадемай, далаларга «зангори кема»лар олиб чиқилади.

✦ ШУ КУНДАГИ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФА — дефолиацияни қисқа муддатларда тугаллаш, иложи борича пахтани машиналарда териб олиш учун уларга тезроқ иш фронти яратиб беришдан иборат. Агросаноат бирлашмалари ва «Сельхозтехника» ташкилотларининг раҳбарлари йиғим-терим отрядлари ва звеноларини малакали механик-ҳайдовчилар билан бутлашлари зарур.

✦ ПАХТА йиғим-теримида иштирок этувчи барча кишиларга зарур маданий-маиший шарт-шароитларни яратиб бериш — хўжаликлар раҳбарларининг бурчидир.

Диққат: ДЕФОЛИАЦИЯ

Олот районни меҳнаткашлари бу йил она-Ватанга 45.000 тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Улар юз берган табиий офатларни мардлик билан енгиб, ҳамма майдонларда пахтадан юқори ҳосил етиштирдилар ва йиғим-теримни ҳар жиҳатдан пухта тайёргарлик билан кутиб олмоқдалар. Олотликларнинг мақсади битта — ялпи ҳосилнинг 80 процентини машиналарда териб олиб, ҳосилдорликни район бўйича гектар ҳисобига 45 центнерга етказишдир.

Район пахтакорлари дефолиацияни Бухоро областида биринчилардан бўлиб бошлаб юбордилар. «Шарқ юлдузи», Крупская номли, «Ленин йўли», Навоий номли, Калинин номли колхозларда агротехниканинг бу муҳим тадбири айниқса ўз вақтида сифатли ўтказилмоқда. Биринчи навбатда «зангори кема»лар айланадиган жойларнинг ғўзаларига химикатлар сепилаётир.

— Юқорида айтилганидек, умумий ҳосилнинг 80 процентини машиналарда териб олишимиз, юқори сорт билан давлат тайёрлов ташкилотларига етказиб беришимиз лозим, — дейди район партия комитетининг биринчи секретари Д. Бобоқулов, — машиналарнинг унумли ишлашини таъминлаш учун ер аппаратлари, граждан авиацияси самолётларидан оқилона фойдаланиб, дефолиацияни қисқа фурсатларда сифатли қилиб ўтказишимиз шарт. Бир марта химикатлар сепиш билан баргларнинг тўла тўкилишини таъминлашни бош вазифа қилиб қўйдик. Районимиз бўйича дефолиация ўтказишда 32 та ер аппаратидан унумли фойдаланмоқдамиз. Механизаторларимиз ва химизаторларимиз жонбозлик кўрсатиб ишламоқдалар. Эрта-индин мавжуд самолётларнинг ҳаммасини ишга туширамиз. Дефолиацияни узоғи билан 10 сентябргача тўла тамомлаймиз. Ғўза баргининг катта қисми тўкилиши билан машина теримини оммавий равишда бошлаймиз.

ТЕРИМГА — ЗАРБДОР СУРЪАТ

Кунига уч процентдан

БЕРУНИЙ, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан телефон орқали). Район пахтакорлари бу йил ҳар гектар майдондан 45 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш, ялпи пахта миқдорини 55 минг тоннага етказишга азму қарор қилганлар. Куни-кеча районнинг барча хўжаликларида пахта терими оммавий равишда бошлаб юборилди. Киров номли, Навоий номли, Маҳтумқули номли, «Правда», «Октябрь 50 йиллиги» колхозлари, Беруний номли совхознинг олтин қўлли заршунослари биринчи куниёқ давлат тайёрлов органларига йиллик планнинг бир процентидан зиёд пахта жўнатдилар. Сорт юқори бўлди.

Кўплаб бригадаларда йиллик планнинг 2,5—3 процентига тенг пахта терилмоқда. Р. Султонов, К. Романов, Р. Бекниёзов сингари уста пахтакорлар бошлиқ бригадаларнинг заршунослари мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар. Бу бригадаларда ҳосилдорликни гектар ҳисобига 65 центнерга етказиш кўзда тутилмоқда.

Район хўжаликларида машина теримига ҳам пухта тараддуд кўрилаётир. Дефолиацияни 10 иш кунида тугаллаш чоралари кўрилмоқда. Мавсум давомида унумдор далаларда 286 та «зангори кема» ишлайди. Терим машиналари ва транспорт тракторлари 52 та отрядга бириктилди.

Пахта йиғим-терими бошланиши муносабати билан ўтказилган митингда район партия комитетининг биринчи секретари О. Ражабов сўзга чиқиб, пахтакорлар борлиқ ҳосилни жуда қисқа фурсатда тўла йиғиб-териб олишга, план ва социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари шараф билан бажаришга аҳд қилганликларини айтди. Машиналар ишга туширилгунча ҳам, ишга туширилгандан кейин ҳам қўл терими кучайтириб борилади. Эрта-индин район бўйича йиллик планнинг 3—4 проценти миқдорида юқори сорт пахта тайёрлашга эришилади.

Қорақалпоғистон автоном республикасининг бошқа районларида ҳам пахта терими қизғин бошлаб юборилди.

Карвон кетидан карвон

БУХОРО, (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Бу йил она-Ватан хазинасига камида 500 минг тонна «оқ олтин» армуғон этишга қарор қилган бухоролик заршунослар йиғим-теримни қисқа фурсатларда ўтказиш юзасидан жанговар тадбирлар ишлаб чиқишди. Барча куч ва имкониятлар теримни тез ва соз ўтказишга сафарбар этилмоқда.

Куни кеча Когон районига қарашли хўжаликлардан ва Қоровулбозор массивидан йиғиб-териб олинган «оқ олтин»нинг дастлабки тонналаридан «Қизил карвон» ташкил этилди. Дастлабки ҳосилни пахта тозалаш заводига топширишга бағишланган митинг бўлиб ўтди. Район партия комитетининг биринчи секретари Т. Боқаев митинг қатнашчиларини қутлади. Бу йил район пахтазорларида ҳар йилдагидан ҳам кўп ҳосил етиштирилаётганини, уни нест-нобуд қилмай Тошкент технологияси асосида йиғиб-териб олиш, ҳар бир касб эгасининг муқаддас бурчи эканлигини таъкидлади.

«Когон» совхозининг директори Н. Наврўзов, Калинин номли колхоз партия комитетининг секретари С. Шукуров, Қоровулбозор массивида ташкил этилган қўриқ Ульянов номли совхоз директори Э. Саидов, «Бухоро» совхозининг механизатори А. Султонова, «Коммунизм» колхозининг 60 центнерчи бригада бошлиғи И. Тўхтаевлар етиштирилган барча ҳосилни юқори сортларга топширишга қарор қилганликларини изҳор этишди.

Митингдан сўнг пахтани қабул пунктига топшириш бошланди. Шу куни Когон пахта тозалаш заводи район пахтакорларидан 200 тоннадан кўпроқ аъло сифатли «оқ олтин» қабул қилиб олди. Завод коллективи янги ҳосилдан ажратиб олинган дастлабки сифатли толани қардош ивановолик тўқимачиларга жўнатишга қарор қилди.

Шунингдек, Бухоро областининг Ғиждувон, Вобкент, Свердлов, Бухоро, Пешку, Шофиркон, Олот ва Қоракўл районларида ҳам пахта теримига киришилди. Дастлабки кунларда терилган пахтадан «Қизил карвон»лар ташкил этилиб, давлат тайёрлов пунктлари, пахта тозалаш заводларига кўплаб юқори сорти «оқ олтин» етказиб берилмоқда. Карвон кетидан карвон йўлга чиқмоқда. Теримчиларнинг қўли-қўлига тегмаяпти.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

УРГАНЧ, 2 сентябрь (ЎзТАГ). Бу ерда халқ депутатлари Хоразм область Советининг сессияси бўлиб ўтди. Сессия қатнашчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Хоразм областидаги Қизилқум массивини комплекс ўзлаштириш тўғрисидаги қарори қандай бажарилаётганлигини муҳокама қилдилар.

Депутатлар область Совети ирригация ва мелиорация доимий комиссиясининг ҳисоботини ҳам тингладилар.

Жиззах область Арнасой районидаги Тимошенко номидаги совхоз деҳқонлари полиз экинларидан мўл ҳосил етиштирдилар. Хўжаликнинг Шакар Қурбонтоев бошлиқ 3-бўлим деҳқонлари айниқса қовун-тарвуздан юқори ҳосил кўтармоқдалар. Ҳозирнинг ўзида 25 гектар майдоннинг ҳар биридан 20 тоннадан қовун-тарвуз узиб олинди. Ҳар куни аҳолига 100 тоннадан қовун-тарвуз жўнатилмоқда. Суратда: (чапдан ўнгга) совхоз ишчиларидан Носир Раҳимов ва Абдували Соатовлар пайкалда.

А. Тўраев фотоси.

ги коммуникация тартиб-қоидаларини қўллаб-қувватлашнинг туб муаммолари кўриб чиқилади. Бу шу куннинг жуда муҳим долзарб муаммолари бўлиб, уларнинг Тошкентда ҳал этилиши жаҳон жамоатчилиги диққат-эътиборини ўзига тортган.

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси халқларининг СССРга, КРХП сессияси ўтаётган Ўзбекистон пойтахтига қизиқиши бундан кам эмас. Чунки, СССРнинг, чунончи, Ўзбекистоннинг оммавий ахборот воситаларини ривожлантиришдаги тажрибаси диққатга сазовордир. Агар тарихий ўлчовлар билан оладиган бўлсак, Ўзбекистон яқин-яқингача энг қолоқ ўлка — саводсиз ва зулматдаги ўлка эди. Бу ерда ҳозирги тушунчадаги оммавий ахборот воситаларининг ўзи йўқ эди.

Тошкент большевиклари инқилоб ғалабаси арафасида «Наша газета» — ҳозирги «Правда Востока»ни ташкил қилдилар. Бу 1917 йил апрелида бўлган эди. 1918 йил июнда эса Тошкентда Ўрта Осиё халқлари тарихида биринчи марта миллий газета — ўзбек тилида «Иштирокиюн» (ҳозирги «Совет Ўзбекистони») газетаси чиқа бошлади.

Улар Октябрь декретларини, шу жумладан, янги ҳаёт қурилишининг асослари ва амалдаги вазифаларини, ленинча миллий сиёсатни белгиловчи ҳужжатларни эълон қилдилар, собиқ чор Россиясининг мустамлака ўлкасида халқ ҳокимиятини мустаҳкамлашга ёрдам бердилар. Газеталарга ахборотларни унча катта бўлмаган Тошкент радиостанцияси узатар эди. Бу ахборотлар «Оренбург пробкаси»дан ўтиб, душманлар томонидан ўраб олинган Совет Туркистони меҳнаткашларининг қаҳрамонларча курашини қўллаб-қўлтиқлади.

Кейинчалик собиқ мустамлака ўлкаларни социалистик қурилиш йўлига ўтказиш, тараққиётнинг капиталистик шаклини четлаб ўтиб, социалистик хўжалик юритиш йўлига ўтиш йўллари, тенг ҳуқуқли республикаларнинг қардошлик иттифоқида мамлакатимиз халқларининг дўстона ҳамкорлигини ўрнатиш учун чора-тадбирлар ва воситалар қидириш масаласи кўтарилганда оммавий ахборот воситалари бу ишга катта ҳисса қўшдилар. 1924 йил 27 октябрда Ўзбекистон ССР ташкил топганда газеталар: «Бугун ўзбек халқи рус пролетариати билан бўлган қардошлик иттифоқига чексиз садоқатли эканлигига қасамёд қилади», — деб ёзди.

Бу қатъий қасамёд эди. Биз бу қасамёдга ер-сув ислоҳоти ўтказилганда, Шарқ хотин-қизларини паранжи балосидан озод этаётганда, саноат ва энергетика юзага келаётганда, коллективлаштириш амалга оширилаётганда, ёвуз фашизм билан қақшатқич жанг бораётганда, урушдан вайрон бўлган халқ хўжалигини тиклашда содиқ қолдик.

Биз мамлакатимиз халқларининг қардошларча абадий иттифоқи ҳақидаги ўша қасамёдга ҳамиша содиқ қоламиз. Биз иттифоқимизнинг гўзал истиқболига ишончимиз улуғлигидан ўзимизнинг кундалик меҳнатимиз билан бу кунни тобора яқинлаштирмоқдамиз. Кишилар бахт-саодати учун, она-Ватанимизнинг гуллаб-яшнаши учун, бутун дунёда тинчлик учун умумхалқ юришида оммавий ахборот воситаларининг сафарбарлик қилувчи роли бебаҳодир.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг чексиз ғамхўрлиги, ленинча миллий сиёсат тантанаси туфайли бу ўлка Совет ҳокимияти йилларида ёппасига саводхон ўлкага айланибгина қолмай, балки қудратли экономика ва юксак маданиятга эга ўлкага айланди. Бу ўлка оммавий ахборот воситаларини ривожлантиришда юқори кўрсаткичларга эришди.

Ўзбекистонда олти тилда 300 га яқин республика, область, район ва шаҳар газеталари, жами тиражи 10 миллион нусхадан зиёд салкам юзта журнал типидаги нашрлар чиқмоқда. Кейинги беш йилнинг ўзида республика нашриётларида 200 миллиондан кўпроқ нусхада китоб ва брошюралар босмадан чиқарилди. Тошкентда миллионлаб нусхада марказий газеталар ва журналлар босилиб, улар Ўрта Осиё республикалари ўқувчиларига Москвадаги каби ўша куннинг ўзида етиб боряпти. Республика аҳолисининг 80 проценти Марказий ва республика телевидениеларининг рангли тасвирдаги кўрсатувларини томоша қилмоқдалар. Ўзбекистоннинг қарийб ҳар бир хонадонида радиодан фойдаланилади. Ҳадемай, Тошкентда Ўрта Осиё учун ноёб бўлган энг юқори минорадан кўрсатувлар узатиш бошланади. У ўзининг пурвиқорлиги билан Тошкентнинг 2000 йиллиги арафасида Ўзбекистон меҳнаткашларининг давлат ишлари ва халқаро воқеалардан жуда яхши хабардорлигини яна бир карра кўрсатиб турибди.

Республикамизда чиқаётган китоблар, журналлар, газеталарнинг тиражлари, радио ва телевидениенинг қуввати — Ватанимиз коммуникация потенциалининг кичик бир қисмини ташкил қилади. Мамлакатимизда газеталарнинг ўзидан 80 минги чиқади. Уларнинг кундалик тиражи қарийб 200 миллион нусхага тенгдир. Тенг ҳуқуқли 15 та қардош республикаларнинг радио ва телевидениелари ягона қудратли системага бирлашган. Бу системанинг моддий-техника базаси такомиллаштирилмоқда, унинг ўзи эса доимо мустаҳкамланиб, ривожланиб бормоқда. СССР жаҳонда радиостанцияларнинг ялпи қуввати жиҳатидан етакчи ўрин эгаллайди. Унинг радиоси эшиттиришларини мамлакатимизнинг барча территориясида қабул қиладилар. Беш йилликнинг охирига бориб Марказий телевидение кўрсатувларини бепоён мамлакатимиз территориясида яшовчи аҳолининг 92 проценти кўрадиган бўлади. Сибирь ва Узоқ Шарқдаги энг чекка районларда яшовчи аҳоли ҳам космик алоқа воситалари ёрдамида Марказий телевидение кўрсатувларини бемалол томоша қилмоқдалар.

Ҳамма нарса таққослашда билинади. 30-йилларни эслайлик. Ўшанда Тошкентда тош босмахона иш бошлаб, минутига 30 та варақ оттиск чиқарарди. Халқ Комиссарлар Совети Ўзбекистон пойтахтида матбуот техникуми очиш тўғрисида қарор қабул қилди. 1940 йили Москва билан тўғридан-тўғри телефон алоқаси йўлга қўйилди. Полиграфия комбинати қурилди. Улуғ Ватан уруши арафасида бу ерда биринчи офсет машинаси ишга туширилди. Москва билан телеграф алоқаси даври бошланди. Аммо ўша пайтда ҳам: «Нашриёт аҳолидан идора учун уй, трактор, от ёки кажавали мотоцикл сотиб олади», — деган эълонларни тез-тез ўқиб туриш мумкин эди.

Бугунги кунда эса биргина Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётнинг ўзида ўнлаб миллион сўмлик ускуналар ўрнатилган. Бу ерда кўп ранг берадиган ноёб машиналар, қудратли офсет газета агрегатлари ишлаб турибди. Республика Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси давлат комитети системасида ҳам қудратли корхоналар, ўнлаб область, шаҳар ва район босмахоналари бор.

Ўзбекистон оммавий ахборот воситалари тарихан қисқа давр ичида катта ва қудратли кучга эга бўлди. Мана шу ҳам ривожланаётган мамлакатлар эътиборини тортмоқда. Биз улар билан оммавий ахборот воситаларини такомиллаштириш бўйича тўплаган тажрибаларимизни баҳам кўришга ҳамиша тайёрмиз.

Бутун дунёдаги тараққийпарвар кишилар мамлакатимизнинг ва хусусан, бизнинг республикамизнинг тажрибасини ўрганар эканлар, оммавий коммуникация воситалари фақат тинчлик, ўзаро ишонч, дўстликнинг мухтор вакиллари бўлиши керак, деган ишончни қайта қайта такрорлайдилар.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

● ҚЎРИҚ ЕРЛАР ЎРНИДА

ХАНОЙ. Вьетнам марказий платосидаги Дарлак вилоятининг яқин ўтмишдаги қўриқ ерлари ўз қиёфасини тез ўзгартирмоқда. Бу ерда экспорт қилинадиган муҳим экин — кофе етиштириладиган йирик ихтисослашган район барпо этилмоқда. Вьетнамнинг хушбўй ва хуштаъм кофеси жаҳондаги кўплаб мамлакатларда, шу жумладан Совет Иттифоқида шуҳрат қозонган.

Дарлакнинг қулай иқлим шароити ва серунум тупроғи ана шу қимматли экиндан мўл ҳосил олишга имкон беради. Сўнгги ярим йил ичидагина бу ерда кофе плантациялари 800 гектардан зиёд кенгайтирилди ва эндиликда қарийб 4,5 минг гектарга етди. 1981 йилдан бошлаб бу ерда давлат корхоналаригина эмас, балки кооператив хўжаликлар ҳам кофе етиштириш билан шуғулланмоқда. Кооператив секторда кофе етиштиришни кўпайтиришни барқарор қилиш мақсадида давлат деҳқонларга имтиёзли шартларда шоли, ёқилғи, ўғит ва кўплаб турли саноат моллари бермоқда.

● ҚИШЛОҚ РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАРИНИНГ ИШЛАРИ

БУДАПЕШТ. Ҳосилни кўпайтириш, ишлаб чиқариш жараёнларини яна ҳам кўпроқ механизациялаштириш, қиммат энергия таъминотини арзонроқ энергия билан ўзгартириш Венгрия қишлоқ рационализаторлари ҳал қилаётган вазифалар жумласидандир. Бу вазифаларни амалга ошириш кўп жиҳатдан янги ечимларни, қишлоқ хўжалик фани ютуқларини ялпи жорий этишга боғлиқ. Ўтган йилнинг ўзидагина тармоқ ходимлари 500 га яқин турли ихтироларга патент бердилар. Бу ихтироларни амалга оширишдан 120 миллион форинт иқтисодий самара олинади.

Фюзешдьярматдаги «Красная звезда» кооперативи республикада бу йўналишда актив ишлаётган илғор хўжаликлардан биридир. Бу ерда ташаббусларга яхши эътибор берилади, рационализаторлик таклифлари тез жорий этилади. Бу эса ишлаб чиқариш самарадорлиги ва рентабеллигини оширишга кўмаклашади.

● ҚОҒОЗ ФАБРИКАСИНИНГ ЯНГИ МАҲСУЛОТИ

БЕРЛИН. Сортларга ажратилмаган қоғоз макулатура «Кевефлекс» ўрайдиган картоннинг янги сортини олишда асосий хом ашё бўлиб хизмат қила бошлади. Вернигероддаги қоғоз фабрикасида ана шундай маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Янги маҳсулот целлюлозадан тайёрланадиган қимматли гофре картоннинг ўрнига ишлаб чиқарилмоқда ва ҳозирдаёқ шиша-керамика ҳамда мебель саноатида истеъмолчиларга манзур бўлмоқда.

Янги маҳсулот чиқаришга ўтиш мавжуд қоғоз тайёрлаш асбоб-ускуналарини реконструкция қилишни, янги технологияларни жорий этишни талаб қилди, дейди фабрика директори В. Хопшток. Бутун коллективнинг, турдош корхоналарнинг, шунингдек целлюлоза-қоғоз комбинати мутахассисларининг актив иштироки билан барча ишлар олти ҳафта ичида тугалланди.

Ҳозирги вақтда фабрикада ҳар ҳафта 15 тонна қоғоз макулатура қайта ишланади. Бунинг натижасида шунча миқдордаги ёғоч тежаб қолинади. (ТАСС).

НОРОЗИЛИК НАМОЙИШИ

Покистоннинг Деҳлидаги элчихонаси биноси ёнида норозилик намойиши бўлиб ўтди. Намойишни демократия учун курашувчи студентлар Умумҳиндистон федерацияси уюштирди.

Намойиш қатнашчилари Зиёул Ҳақ ҳарбий режими Покистонда демократия ўрнатиш учун курашаётганларга қарши жабр-зулм ва бедодлик кампаниясини авж олдириб юборганлигини кескин қораладилар. Намойишчилар демократик ҳаракатда иштирок этганлиги учун ҳибсга олинган ўн минглаб сиёсий маҳбуслар озодликка чиқарилишини талаб қилдилар. Элчихона ёнида бўлиб ўтган митингда ҳинд студентлари Покистон халқининг одилона курашини қўллаб-қувватлашларини билдирдилар. (ТАСС).

ҲИНДИСТОН: БИРДАМЛИК МИТИНГИ

ДЕҲЛИДА мустақиллик учун курашчилар Умумҳиндистон ташкилоти ташаббуси билан Покистон ҳарбий режими мухолифлари билан бирдамлик оммавий митинги бўлиб ўтди.

Митинг қатнашчилари Жанубий Осиё қитъасидаги миллий озодлик ҳаракати ветеранлари Абдул Ғаффорхон ва Бадшаххон, Покистон халқ партиясининг раҳбари Беназир Бхутто ва бошқа сиёсий маҳбуслар дарҳол озод этилишини талаб қилдилар. Митингда сўзга чиққан кишилар Исломобод маъмурлари Покистон халқига қарши авж олдирган жабр-зулм кампаниясини қаҳр-ғазаб билан қораладилар. Покистонга очиқдан-очиқ мадад бераётган Вашингтон ҳарбий режимнинг бутун жиноятлари учун баббаравар жавобгардир, деб таъкидланди митингда. (ТАСС).

ЕВРОПАГА—ТИНЧЛИК, ПЛАНЕТАГА—ТИНЧЛИК!

Совет Иттифоқи тинчлик учун, ядро уруши хавфи олдини олиш учун изчил ва собитқадамлик билан кураш олиб бормоқда. Ю. В. Андроповнинг «Правда» газетаси саволларига жавоблари ҳақида бутун жаҳонда баён этилаётган фикрларнинг моҳияти ана шундай. Турли мамлакатларнинг сиёсат ва жамоат арбоблари, матбуоти таъкидлаб ўтганидек, СССРнинг янги таклифлари қуролланиш пойгасини, аввало Европада қуролланиш пойгасини жиловлаб қўйиш проблемалари юзасидан олиб борилаётган музокараларда масалани ҳал этиш йўлларини топиш учун яхши негиз вужудга келтиради.

СССРнинг ташқи сиёсат соҳасидаги тинчликсеварлик позицияларини, Совет Иттифоқининг янги конструктив ташаббусларини эътиборга олганда деб таъкидлайди Венгриянинг **«Непсабадшаг»** газетаси, АҚШнинг Женева музокараларидаги позициялари тамомила асоссиз эканлиги жуда аён бўлиб қолади. АҚШнинг айби билан бу музокаралар боши берк кўчага кириб қолди. СССР бу музокараларда ғоят эпчил ва яхши ният билан иш кўрмоқда. Бошқа томон ҳам масалага конструктив ёндашганида, Женевада бир битимга келиш мумкин. Шу билан бирга ҳар қандай эпчил позициянинг ҳам чегараси борлигини эсда тутиш керак. СССР ўз хавфсизлиги тўғрисида, ўз дўстларининг хавфсизлиги тўғрисида ғамхўрлик қилмоқда. АҚШнинг кучлар мувозанатини бузиш йўлидаги ҳар қандай уринишлари жавобсиз қолмайди, албатта. Бу — таҳдид эмас. Қўшма Штатларнинг Ғарбий Европада «Першинг»лар ва қанотли ракеталарни жойлаштириш режалари таҳдид қилишдан далолат бериб турибди.

Югославия **ТАНЮГ** агентлигининг хабар беришича, Югославиянинг расмий доиралари СССРнинг тинчликка қаратилган янги таклифларига қуролланиш пойгасини тўхтатиш тўғрисидаги музокараларда рўй берган турғунликни бартараф қилишга қўшилган катта ҳисса деб баҳо бермоқдалар.

Халқаро демократик хотин-қизлар федерациясининг баёнотида бундай дейилади: СССРнинг ташқи сиёсатга доир кенг кўламли таклифлари Женева музокараларида тенглик ҳамда бир хил даражадаги хавфсизлик принципи асосида бир битимга келиш учун янги имкониятлар очиб беради. АҚШнинг ўз ядро ракеталарини Ғарбий Европада жойлаштиришдан воз кечиши қитъада ўртача олисликка мўлжалланган мавжуд қуроллар сонини қисқартиришга олиб келган бўлур эди. Буларнинг ҳаммаси Европада, АҚШда ва бутун жаҳонда қуролланиш пойгаси янги даврасининг олдини олиш тарафдорлари ҳаракатининг миллионлаб қатнашчилари талабларига мос бўлиб тушади.

Ю. В. Андроповнинг «Правда» газетаси саволларига жавоблари АҚШда кенг муҳокама қилинмоқда. Яқинда СССРга келиб кетган АҚШ сенаторлари группасининг раҳбари сенатор **К. Пелл** Рейган маъмурияти СССРнинг янги ташаббусига жиддий ва холисона ёндашиб, уни эътибор билан ўрганиб чиқиши керак, деди. Шу группанинг бошқа аъзоси сенатор **П. Лихи** Си-Эн-Эн телекомпаниясининг мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни уқтириб ўтди: Совет Иттифоқининг Европада ядро қуролларини чеклаш тўғрисида киритган таклифлари жуда муҳимдир, чунки шу фактнинг ўзи Совет Иттифоқи ўртача олисликка мўлжалланган ядро қуроллари проблемасини жиддий муҳокама қилишга ва тегишли битим тузишга интилаётганлигини тасдиқлайди. Бу — ғоят ижобий қадамдир.

Германия Социал-демократик партияси правлениеси президиумининг аъзоси, партиянинг қуролсизланиш соҳасида иш олиб борувчи мутахассиси **Э. Бар** «Любекер нахрихтен» газетасида босилган суҳбатида Ю. В. Андропов илгари сурган таклифлардан кейин «американликларнинг ҳам эпчиллик билан ҳаракат қилишлари учун пайт келди» деб таъкидлади. (ТАСС).

ЙЎЛДОШ ФОТОСУРАТ ЮБОРМОҚДА

ДЕҲЛИ, 2 сентябрь. (ТАСС—ОАНА). Ҳиндистон Информация агентлиги Пресс Траст оф Индиа (ПТИ) ер сунъий йўлдоши орқали биринчи марта янгилик ва фотосуратлар юборди. Ҳиндистон космик тадқиқотлар маркази ва электрон корпорация билан биргаликда информация ва фотосуратларни йўлдошлар ёрдамида мамлакатнинг бутун территориясига юбориш имкониятини амалда синаб кўрилди. Аҳмадободдан алоқа йўлдоши орқали юборилган информация Бомбейда олинди. Мутахассисларнинг таъкидлашларича, Ҳиндистон космик «кўприк»дан фойдаланиб қисқа фурсатда информацияни мамлакатнинг энг олис чеккаларига ҳам юбора оладиган бўлади.

СЕНЕГАЛДА ЯНГИ ЖУРНАЛ

ДАКАР, 2 сентябрь. (ТАСС). Умумафрика ахборот агентлигининг (ПАНА) хабар қилишича, Сенегалда «Хотин-қизлар ва жамият» янги журналининг биринчи сони нашрдан чиқди. Янги матбуот органининг вазифаси жаҳондаги турли мамлакатларда хотин-қизларнинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисидаги ахборотларни бериб бориш, эмансипация, озодлик ва тенглик учун, жабр-зулмга ва кишини киши эксплуатация қилишига қарши кураш проблемаларини муҳокама қилишдан иборатдир.

Биринчи сондаги бош мақолада жамиятни сиёсий, иқтисодий ва маданий ривожлантиришда хотин-қизларнинг роли ва масъулияти алоҳида таъкидланади. Журнал ҳар кварталда бир марта чиқарилади.

Тинчлик манфаатларига хилоф йўл тутмоқдалар

ЛАГОС, 2 сентябрь. (ТАСС). «Нью Найжириэн» газетаси ёзади: Ғарб давлатлари Исроилни яккаланиб қолиш халқасидан чиқариш учун қўлларидан келган ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Тель-Авивнинг дастлаб Киншаса билан, сўнгра эса Монровия билан дипломатия муносабатлари тикланганлиги, деб таъкидлайди газета, исроиллик агрессорни ҳар қандай йўллар билан ҳимоя қилаётган АҚШнинг манфаатларига мос бўлиб тушади.

Сионист давлат билан алоқаларнинг тикланиши, деб таъкидлайди «Нью Найжириэн» газетаси, Яқин Шарқда тинчлик ва хавфсизлик манфаатларига зиддир. Бу регионда Фаластин халқининг ўз тақдирини ўзи белгилашдан иборат қонуний ҳуқуқини амалга оширмай туриб, узоқ давом этадиган мустаҳкам тинчлик бўлиши мумкин эмас.

ЭЪЛОН ҚИЛИНМАГАН УРУШ ОЛИБ БОРМОҚДАЛАР

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Қўшма Штатлар революцион Никарагуага қарши эълон қилинмаган уруш кўламини кенгайтирмоқдалар.

«Уолл-стрит жорнэл» газетасининг хабардор шахсларнинг АҚШ конгрессидаги маълумотларига таяниб, хабар қилишича, шу молия йилида Вашингтон Никарагуага қарши яширин кўпорувчилик фаолияти учун 30 миллион доллардан 50 миллион долларгача сарфлайди. Конгресс экспертларининг ҳисоб-китоб қилишларича, келгуси 1984 молия йилида бу маблағлар 60—80 миллион долларгача ошади.

ТОШКЕНТ БАЙРАМ АРАФАСИДА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» КОНКУРСИГА

ОЛАМ ОЛТИН БЕШИГИ

Туроб ТЎЛА.

ТОШКЕНТ МОНОЛОГИ

I.

Тошкент овози келур қулоқ солсам ҳар сафар,
Ипак йўлининг, дейди, қитъаларга мўътабар,
Мен машриқни боғладим мағриб билан мухтасар,
Дўстларга очиқ бўлиб қопқоларим тонг қадар,
Карвон ўтади, карвон, йўлларимда турниб боқ,
Ҳамон келур овози, унга қулоқ бериб боқ!

Фахруз замон Бадриддин Чочийдир бир гурурим,
Мавлоноий муаззам Шошийдир бир сурурим,
Буюк Зайниддин Васфий кўнглимдаги шуурим,
Аҳмадхўжа қонидан дардим, бахтим, ҳузурим,
Сарв арар дарахтлар соясида юриб боқ,
Руҳпарвар ва дилбар, о, машқини сурибб боқ!

Васфий айтмишдирларким, «Тошкент жаннатмаконди,
Жаҳонатдан беҳиштнинг, билки, сийнаси қонди,
Бошида кўм-кўк соя, унинг ноин осмондир,
Келар бўлса ким шодон, кетар бўлса афғондир»,
Тупроғи тўтиёдан, кўзларингга суриб боқ,
Оёғинг еч кирарда, ялангоёқ юриб боқ!

II.

Кашф этади оламни одам тугулгани он,
Олам олтин бешиги, фарогати осмон,
Юрагига қўйди муҳаббатдан ошиён,
Тошкент менинг қалбимда шундай бўлган намоён,
Билмоқ бўлсанг меҳримни, унга меҳр кўйиб боқ,
Унинг тароватига, жамолига тўйиб боқ!

Тошкент тароватн бу — кўрмоқ бўлсанг мабодо,
Боғларига ошнён қурмоқ бўлсанг мабодо,
Еринг билан солланиб юрмоқ бўлсанг мабодо,
Унда ҳаёт суруриш сурмоқ бўлсанг мабодо,
Бўзсувн сувларига юзларингни ювиб боқ,
Ҳиссинг билан ҳиссини уйғотиб боқ, туюб боқ!

Уфқлардан келади офтоб уни соғиниб,
Бир кун кўрмаганига гўё ўртаниб, ёниб,
Дарё келар лиммо-лим соҳилида тўлғониб,
Замини зилолида унинг меҳрига қониб,
Сен ҳам уни азизим, бизнинг кабн суюб боқ,
Бизнинг кабн мижжа ўртаниб боқ, куйиб боқ!

III.

Қанча йиқилиб турган, олам кўрган шаҳар бу,
Улимга бўй бермаган, тогдек турган шаҳар бу,
Кумуш фонжасига бардош берган шаҳар бу,
Евин урган ботирлар совутини кийиб боқ,
Юрагини у ёвқур юрагига қўйиб боқ!

Бугун бошн фалакда иқболидан кўкка Шош,
Рангин рангдан ҳамашиб кўзларингга келур ёш,
Дўстлар саховатидан ҳайрон кўкка кўйилдош,
Бунда ҳамма эмукдош, бамисоли қариндош,
Ишонмасанг агарда ҳар йўқа от кўйиб боқ,
Бир дақиқа зукнгин фарзандига кўйиб боқ!

Тошкент тинчлик ҳайкали, ажиб бир соҳибжамол,
Тошкент тинчлик овози, қитъаларин этган лол,
Бамисоли Ҳалима авжи каби баркамол,
Пахта очилишини кутган Турсуной мисол,
Меҳнат назарик билан назарингни кўйиб боқ,
Сафо билан келибсан, сафо билан суюб боқ!

IV.

Анорн, анжирига таъриф йўқ уни билсанг,
Токлар даройисини кўтариб турар аранг,
Усмасидан гўзаллар қошларининг ҳоли танг,
Бугун бўлган шаҳримга умиз, дурралари лопаранг,
Билмоқ эсанг шаҳримнз кўйнида уйғониб боқ,
Меҳру муҳаббатига, зукрига бир қониб боқ!
У тинчлик ҳайкалидир иқлиол қилган ҳаёл,
Ажиб бир соҳибжамол!..

КЕЛИН САЛОМ

Уй тузатди шаҳрим менинг келин мисолида,
Бўлмагандир бундай шаҳар ҳатто рисолада,
Кўрсанг бўлур меҳмоннинг мафтун аҳволида,
Жилолашр савлат тўкиб биллур тимсолида,
Куйладим у мисоли бир кўнгул инсорида...

Гулдан безанчаги, ҳатто нурдан қучоғи бор,
Кўёш қалоинидан ўтин, гулдан ўчоғи бор,
Кўёш кўзгусидир, боғ бағрида йўқ губор,
Куйлар жонажон билан қилур келин салом,
Уй тузатди шаҳрим менинг келин мисолида,
Бўлмагандир бундай шаҳар ҳатто рисолада.

Тошкент адоин жон билан қилур келин салом,
Таронам жаҳон билан қилур келин салом,
Иқболи жонажон билан қилур келин салом,
Туркистон — жаҳон келин салом,
Уй тузатди олам жаҳон келин мисолида,
Бўлмагандир бундай шаҳар ҳатто рисолада!

ОНА ШАҲРИМ

Оҳ, бунча ҳам фусункорсан, эй, оромижон,
Сени десам юрагимни босар ҳаяжон,
Муҳаббатим беланчаги, ёшлигим бўстон,
Кўшбағир, кўзгинаминнинг нури, онажон,
эй, оромижон!

Сен юртимнинг юрагисан, кўёш шаҳрисан,
Кўёш янглиғ шаҳарларнинг тенгдош шаҳрисан,
Осмон кабн кенг ва тоза сийнанг доимо,
Турфа халқлар виси уйи, кўлдош шаҳрисан,
эй, оромижон!

Фарғонанинг фарогати фароғатингдан,
Самарқанднинг саодати саодатингдан,
Сен тонг билан турганингдан машқинга ёрман,
Менинг ёрқин ҳаловатим ҳаловатингдан,
эй, оромижон!

Муҳаббатим, юрагимнинг тўри, онажон,
Кўшбағир, кўзгинаминнинг нури, онажон!

ХАЙРЛИ ТОНГ

Хайрли тонг, она масканим,
Она шаҳрим, шукуҳим, бахтим!
Иқболидан тўлиб тошганим,
Кўёш шаҳрим, уй тахтим,
Она шаҳрим, кошонам менинг,
Ярқираган пешонам менинг!

Сенсиз менга қоронғи олам,
Кўрсатмагай ҳижрон доғини.
Кучоғингга уйғонсам ҳар дам,
Уйғонаман сени соғиниб,
Она шаҳрим, кошонам менинг,
Ярқираган пешонам менинг!

Сени севмоқ ўзи фазилат,
Севмоқ билан бағрингда бормак.
Сени севиб ўтган ғанимат —
Боболардан қолган губорман,

Она шаҳрим, кошонам менинг,
Ярқираган пешонам менинг!

Оёғинга саодатингдан —
Лопалар ҳам гилам ёпмишлар,
Садоқатинг, саховатингдан
Қардошларинг макон топмишлар,
О, Тошканим, кошонам менинг,
Ярқираган пешонам менинг!

Бошинг тонгдан бўлсин тош шаҳрим,
Омон бўлсин оғайниларинг!
Кўёш кабн тинсиз бўлки шаҳрим,
Муҳаббатим оламларга тенг,
Она шаҳрим, кошонам менинг,
Ярқираган пешонам менинг!

МЕН ВА РАҚҚОСА

Менга куйлашни ўргатмиш,
сенга қувнашни бу дунё.

Сенга қувнашни ўргатмиш,
менга куйлашни бу дунё!
Насиб ўлмиш, шукур, сен бирла
менга бунчалар иқбол,
Менга куйлашни ўргатмиш,
сенга сўйлашни бу дунё!

Муяссар айламиш бизга муҳаббат
мулкини, бенуқс,
Менга кувнашни ўргатмиш,
сенга ўйнашни бу дунё!

Сенга бўзладинг қайратда бу олам,
оҳ, саодатдан—
Менга кувнашни ўргатмиш,
сенга изшашни бу дунё!

Вафо расмин, билгил, сен,
Туробинг сўзи рост ҳаргиз,
Менга сайрашни ўргатмиш,
сенга сайлашни бу дунё!

Ахборот

ТРАНСПОРТДА ЮБИЛЕЙ БЕЛГИСИ

Муаззам шаҳримиз кўчаларида қатнаётган турли хил транспорт воситаларининг ён томонида ва олдида «Тошкент-га 2000 йил» деган чиройли эзувлар пайдо бўлди.

Тошкент трамвай-троллейбус бошқармасининг ходимлари Саратов областининг Энгельс шаҳрида келтирилган янги троллейбусларга ҳам ана шундай эзувларни битишмоқда. Янгигина келтирилган бу 22 та троллейбус тўй куни иш тушириладп.

Тошкент шаҳрида биринчи марта 1947 йилда ҳозирги Калинин номли майдондан темир йўл вокзалига дастлабки троллейбус қатнови йўлга қўйилган эди. Ушанда биринчи маршрутнинг узунлиги 18 километр бўлган бўлса, ҳозир мавжуд маршрутларнинг умумий узунлиги 220 километрдан ошади. Ҳар куни шаҳар кўчаларида 275 троллейбус қарийб 400 минг йўловчини манзилларига етказиб кўймоқда.

Байрам арафасида Венгрия Халқ Республикаси ҳам тошкентликларга 10 та «Икарус» автобуси билан яна хурсанд қилди. Шу кунларда шаҳар аҳолисига хизмат қилиб турган бундай машиналарнинг сони 200 дан ошади.

Бундан роса 70 йил муқаддам автобусда юриш орзугина эди.

ЯНГИ КОНЦЕРТ ПРОГРАММАСИ

Ўзбекистон ССР халқ артисти Зоҳид Ҳақназаров раҳбарлигида кўҳна шаҳарнинг катта тўйига атаб симфоник асарлардан иборат концерт программаси тайёрланди. Бу программага киритилган ўзбек бастакорларининг янги симфоник асарлари республика пойтахтига бағишланган. Тинглочилар бу концертларда И. Акбаров, М. Ашрафий, М. Тожиев, У. Мусаевларнинг асарлари билан танишадилар.

Ўзбекистон ССР Давлат симфоник оркестрининг бу концертларида Моцартнинг «Реквием», бетховеннинг тўққизинчи ва Шостаковичнинг бешинчи симфонияларн ижро этиладп.

ЖЎШҚИН ҲАЁТ МАДҲИ

Ленин проспектида жойлашган СССР Халқлари дўстлиги музейи томошабинлар билан гавжум бўлмоқда. Бу ерга келаётган студентлар, ўқувчилар шаҳримизнинг жўшқин ҳаёти ҳақида ҳикоя қилувчи кўргазма экспонатлари билан қизиқиб танишмоқдалар. «Тошкент —тинчлик ва дўстлик шаҳри деб аталган бу кўргазмага янги хужжатлари, нодир фотосуратлар, қимматли материаллари Тошкентнинг Россия билан ўрнатган дастлабки тарихий алоқаси ҳақида ёрқин тасаввур беради. Бундан ташқари шаҳарда 1917 йил ғалаба қозонган социалистик революция, пролетариатнинг мамлакат меҳнаткашлари билан ўрнатган мустаҳкам дўстлиги ҳақида ҳикоя қилувчи бўлим ҳам бор.

Шарқнинг бу кўҳна шаҳри халқаро анжуманлар, кинофестивалар ўтказишда меҳмондўстлик намунасини кўрсатмоқда. Кўпгина экспонатлар ана шулар тўғрисида ҳикоя қилади.

КЎҲНА ШАҲАР ЖИЛОСИ

Москвадаги «Плакат» нашриётн Ўзбекистон пойтахтининг катта тўйига мунособ совға тайёрлади. У юбилей шаҳримиз тўғрисида буклет чиқарди. Буклетда Ўзбекистон шаҳарнинг ўтмиши ва бугунги жўшқин ҳаёти ҳақида ҳикоя қилувчи турли хил рангли тасвирларда меҳмонхоналар, ҳашаматли бинолар, ёдгорликлар жамланмоқда. Бу жамланма икки юз минг нусхада чоп этиладиган бўлиб, ингирмага яқин суратни ўз ичига олади.

Тошкент пролетариатнинг буюк доҳийси Владимир Ильич Ленин номини ифтихор билан эсга олади. Унинг номи билан аталадиган кўчалар, проспектлар, метро, майдон, сарой, музей открытлари ҳақида ҳикоя қилади.

А. ПУЛАТОВ.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Суратда: СССР халқ артистн, СССР Давлат мукофотининг лауреати Бернора Қориева ва Жаклин Аҳмедова. Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ).

«ДИЛИМДАСАН, ТОШКЕНТ!»

Байрамона ясанган Тошкент афишаларининг хабар қилишича, Навоий номли опера ва балет театри саҳнасидаги «Жизель» спектаклида Бавария театрининг солисткаси Жаклин Аҳмедова қатнашади. ГФР балеринаси шаҳримизнинг 2000 йиллик юбилейи байрамида қатнашиш учун Ўзбекистон пойтахтига келган.

— Тошкент, — дейди Жаклин Аҳмедова, — қалбимнинг шунчаки бир қисмигина эмас, бутун ҳаётимнинг бошланиши, санъатга хизмат қилиш йўлидаги бирмнчи, энг муҳим қадамларим кўйилган жойдир.

Ж. Аҳмедова Тошкент хореография билим юртида ўқиб илм таълим олган. А. Навоий номли театр саҳнаси унинг ҳаётидаги биринчи саҳна бўлган — шу ерда у ўзини санъатга бағишлаган эди. Тошкентлик педагог, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Валентина Проскурина уз санъатини Жаклин билан баҳамийдил баҳам кўрган эди. СССР халқ артисти Бернора Қориева театрда унга мураббийлик қилди.

Томошабинга кўринмасдан ҳам, аммо саҳнада содир бўлаётган ҳамма воқеаларни доимо кўриб турадиган санъат арбоблари Жаклиннинг ўзининг дастлабки рақсларини қандай ижро этганини, саҳна орқасида туриб уз мураббийсига у ҳадиксираб қараганини жуда яхши ҳозирланганлигини эслайдилар. Унинг бу қарашларида ҳаяжон, қувонч, ташвиш, дилкашлик — ҳаммаси бор эди. СССР халқ артистн шартнома тўғрисида кетмай, елка боб шу эди бу балет артистнининг ҳамма туйғуларини тушуниб унга далда, ўгит берар эди ва ўзининг дилига ишонч уйғонларини солган эди. Бернора

янглишмади: икки спектакль — «Оққуш кўли» ва «Жизель»даги асосий ролларни, бир неча йилда номерларни Жаклин Аҳмедова Тошкент билим юртини битириб чиққач, ўз юртига олиб кетган эди.

Жаклин Аҳмедова орадан уч йил ўтгач, Тошкентга келди, энди у ўзига атаб спектакллар яратилаётган артист сифатида келди. Жаклин Тошкентнинг байрамига совға қилиб учта рақс асарини — Бах, Рахманинов, Чайковский асарлари музикаси асосида яратилган балетларни келтирди.

— Бу байрам, — деди Ж. Аҳмедова, — менинг ҳам байрамим. Мен Ўзбекистонга, унинг менга кўп яхшилик қилган санъат арбобларига астойдил миннатдорман. Шаҳар Ленин ордени билан мукофотланганлиги туфайли тошкентликларнинг қувончига қўшиламан. Тошкентни ҳақли равишда тинчлик ва дўстлик шаҳри деб атайдилар. Бу ерда ҳовлатли, ажойиб кишилар яшайди. Бу ерга сиёсат ва жамоат арбоблари келадилар, бу ерда адиблар ва кинематографчилар, олимлар ва медиклар ишламоқдалар. Тошкент уларни ўзига ром этади, чунки бутун дунёдаги софдил кишиларнинг энг эзгу истаги бўлмиш — тинчлик ва дўстлик шу шаҳар номи билан чамбарчас боғланган. (ЎзТАГ).

«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 5 сентябрда чиқади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

АЙНИЙ НОМИДАГИ МАКТАБДА

Октябрь районидаги Халқлар дўстлиги проспектида янги замонавий мактаб биноси фойдаланишга топширилди. Жуда қисқа муддат ичида бунёд қилинган тўрт қаватли бинонинг лойиҳасини «Ташгипрогор» институтининг мутахассислари тайёрлаган беришган. Курилиш ишларини «Главташкентстрой» бошқармаси 159-қурилиш трестининг 9-қурилиш бошқармаси азаматлари бажаришди. Бунёдкорлик ишларига давлат томонидан 1 миллион сўм атрофида пул сарфланган.

Садриддин Айний номи билан аталаётган бу 84-янги мактабда ўқувчиларнинг ҳар томонлама пухта билим олишлари учун барча қулайликлар яратилган. Кўпгина кабинетлар улуг рус олимлари ва ўзбек совет адабиётининг иирик намояндалари номи билан аталган. Янги мактаб 1300 ўқувчини ўз кучоғига олади.

Шаҳарнинг катта тўйи арафасида пойтахт районларида 6200 ўринли тўртта мактаб, бир мактаб-интернат ва бир қанча болалар боғчаси ишга туширилди.

П. АБДУЛЛАЕВ.

СПОРТ

СОВРИНЛАР ВА УРИНЛАР

✦ БАСКЕТБОЛ. Республикамизда меҳмон бўлиб турган Мадагаскар баскетболчи йигитлари Тошкентнинг «Университет» командаси билан икки учрашув ўтказиб [70:125, 79:132]. Бухорога йўл олишган эди. Бухорога тернма командаси билан учрашувда ҳам меҳмонлар [106:94] имконнятни бой беришди.

✦ СПАРТАКИАДА. Олмаотада спортнинг техник ва ҳарбий-амалий турлари бўйича СССР халқлари VIII Спартакиадасининг бир неча ўзбекистонлик спортчилар иштирок этмоқда. Ҳарбий-амалий кўпкураш бўйича баҳсда спортчилар тўсиқлардан ошиш, автомобиль кросси ва машиналарни фигурали бошқаришда маҳорат кўрсатдилар. Мусобақада А. Ивашкин (Ўзбекистон) 56 очко тўплаб, кумуш медални қўлга киритди.

✦ СУЗИШ. Навоий шаҳрида сув остида сузиш бўйича ўсмирлар ўртасида ўтказилган СССР чемпионати якунланди. Мусобақада юздан зиёд умидли ёшлар қатнашди. Команда ҳисобида украиналик спортчилар ғалаба қозонишди. Москва ва Ленинград спортчилари кейинги ўринларни эгаллашди. Республикамиз вакиллари бешинчи ўринни олишди.

✦ ФУТБОЛ. «Динамо» [Тб] — «Нефтчи» — 1:1, «Динамо» [М] — «Металлист» 2:1. Ана шу учрашувлардан кейин мамлакат чемпионатининг 29-тур ўйинлари тугаб, хавфли зонага яқин турган «Пахтакор» футболчилари бир оз яхшилади ойладлар.

Реклама ва эълонлар

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА

8 СЕНТЯБРДА 44-МАВСУМ ОЧИЛАДИ

Сентябрь ойида кўрсатиладиган спектаклларнинг

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

8 да — МАНГУЛИК.
9 да — ТОШКЕНТЛИКЛАР.
10 да — ГУЛСАРА.
11 да — ЛАЙЛИ ВА МАЖНУН.
13 да — ХОТИНИМНИНГ ЭРИ.
14 да — ЕШЛИКДА БЕРГАН КЎНГИЛ.
15 да — ЗАҲАР ИЧГАН ДАЪВОГАР.
16 да — ТОШКЕНТНИНГ НОЗАНИН МАЛИКАСИ.
17 да — ГУЛСАРА.
18 да — ЮЛДУЗЛАР ЖАМОЛИ.
19 да — ОЛИФТА.
21 да — ТУЙДАН ОЛДИН ТОМОША.
22 да — ЗАНЖИР.
23 да — ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁРМИЗ.
24 да — ЛАЙЛИ ВА МАЖНУН.
25 да — МАНГУЛИК.
26 да — ИШОНМАСАНГ ЎЛАМАН...
28 да — ГУЛСАРА.
29 да — ХОТИНИМНИНГ ЭРИ.
30 да — ТОШКЕНТЛИКЛАР.

Театрнинг бош режиссёри — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати — Бахтиёр ИХТИЁРОВ.

Театрнинг бош дирижёри — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист — Н. Ҳ. ҲАЛИЛОВ.

Спектакллар соат 19.00 да бошланади.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

кафедралар бўйича: вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

темир йўл станциялари ва узеллари мудири (профессор ёки доцент);

доцентлар: темир йўл транспортида сим алоқаси, химия, эксплуатацияга тайёрлаш ва ишлатиш, йўлларини бошқариш;

катта ўқитувчилар: марксча-ленинча фалсафа — илмий-атеизм асослари; график ассистенти.

Конкурс муддати — 20 сентябргача.

Бизнинг институт рессу адреси Тошкентда нушбу юборилсин: Тошкент шаҳри, Л-45, Оборонная кўчаси, 1-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4/IX да Оловуддиннинг сеҳрли чироғи (12.00), Жизель (19.30), 6/IX да Иинн дан достони.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/IX да Гурунг, 6/IX да Рўё.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Шарқшунослик институти коллективи институтнинг катта илмий ходими, тарих фанлари доктори И. Абдуллаевга онаси

Равшахон МАҚСУДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги республика миқёсидаги шахсий пенсионер, 1925 йилдан буён КПСС аъзоси

Раим СОЛИЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Телевидение

4 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Концерт. 10.05 — Хужжатли фильм. 10.25 — Будильник. 10.55 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 11.55 — Здоровье. 12.40 — Тонгги почта. 13.15 — Клуби, кинолар. 14.10 — Ҳаётга йўлланма. 14.40 — Музикали киноси. 15.10 — Концерт. 18.15 — Фильм-спектакль. 17.50 — Мультфильм. 18.05 — Қадимий рус романслари. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Бугун — Нефть ва газ соҳаси учун. 20.30 — Саёҳатчилар клуби. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. 22.35 — Академик спорт танцалари бўйича жаҳон чемпионати. 23.05 — Чет эл эстрадасининг куйлари ва ҳикоялари. 23.50 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядка. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.30 — Хазина. Бадиий фильм. 11.00 — Концерт. 11.35 — Хужжатли фильм. 12.05 — Фильм. 12.35 — Ал буд болаликдан. 13.30 — Коммунистик учун. 14.35 — Музикасиз-мўъжизалар. 15.30 — Хужжатли фильм. 15.50 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 16.20 — Велоспорт бўйича жаҳон чемпионати. 16.40 — С. Бунинниг ҳикояси. 17.00 — Футбол. 17.30 — Синдикат-2. Бадиий фильм, 3-серия. 18.35 — Краснодар телевидениесининг концерт программаси. 19.30 — Театр афишаси олдида. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Бадиий фильм. 21.15 — Хужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Рафферти. Бадиий фильм. 3-серия. 23.15 — Бизнинг киноси. Купкураш. СССР ва АҚШ терма командалари учрашуви.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.15 — Мамлакат дуэ-дуэ гап. Киномедия. 11.30 — Мультфильмлар. 12.00 — Кувноқ стартлар. 13.00 — Мультфильм. 13.20 — Олмос навкари. 13.50 — Ўзбек иншоатлари. 14.30 — Реклама. 14.45 — Концерт. 15.50 — Мультфильм. 16.15 — Телефильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк. 20.30 — Время. 22.05 — Концерт. 22.35 — Ҳаёт манбаи. Бадиий фильм.

16.30 — Киргизистон телевидениесининг программаси.

5 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 8.00 — Время. 8.45 — Болалар учун фильм. 11.45 — Хужжатли фильм. 12.05 — Қадимий вальслар. 12.40 — Янгиликлар. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Хужжатли фильмлар. 16.20 — Ўқувчиларга. 16.30 — Концерт. 17.05 — Совет Иттифоқи. 17.30 — Мультфильмлар. 18.45 — Бешлар адресиари. 19.00 — Одлий мўъжизалар. 19.30 — Меҳнат ва шуҳрат. 20.00 — Аврлар оша ўзмас гўзаллик. 20.30 — Мунофот минг франк. 21.30 — Время. 22.05 — Хужжатли фильм. 22.50 — Дунё янгиликлари. 23.10 — Цезарь Куниковга. 23.30 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Жонли сув. 9.35 — Биология. 10.00 — Рус тили. 10.30 — Илмий-оммабоп фильм. 11.05 — Фан ва турмуш. 11.35 та 12.40 — Ботаника. 11.55 — Шеърият. 12.10 — Илмий-оммабоп фильм. 12.55 — Фан ва табиат. 13.25 — Ўқитувчига мусиқа сабоғи. 14.25 — Илмий-оммабоп фильм. 14.40 — А. Н. Островский ҳаёти. 16.00 — Янгиликлар. 18.50 — Камалак. 19.10 — Илмий-оммабоп фильм. 19.30 — Совет Иттифоқининг Ленинчи ташкилоти. 20.00 — Концерт. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё янгиликлари. 22.30 — А. Вознесенский. Шеърлар.

ТОШКЕНТ-I. 10.30 — Табиатшунослик. 10.50 — Хужжатли фильм. 11.10 — Табиатшунослик. 18.00 — Фильм-концерт. 18.30 — Телефильм. 18.45 — Бадиий фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Хужжатли фильм. 20.00 — Партия турмуши. 20.30 — Время. 20.50 — Реклама. 22.05 — Коммунистик ривожлантириш хўжалари профсоюз уюшмасининг тантанали сессияси. 23.00 — Бугун оламда нима гап?

ТОШКЕНТ-II. 18.05 — Телефильм. 18.45 — Врач маслаҳатлари. 19.00 — Янгиликлар. 20.20 — Кинопрограмма. 21.30 — Москва-II.

Радио

4 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.15 — Олтин водий қўшиқлари. 9.15 — Табассум. 11.30 — «Илдиз» ва жаннат ватани ҳақида. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Нефть ва газ соҳаси ходимлари учун. 14.00 — Табаррук замин. 15.40 — Нурли уфқлар. Ёзувчи ва драматург. С. Азимов портрети чизгилари. 17.20 — Лирик музикалар программаси. 18.15 — Халқаро аҳвол ҳақида. 19.30 — Кўшиқлардан қўшиқларга. 19.55 — Ешлик. 20.30 — Бурун гоялар хазинаси. 21.00 — Халқ куйлари. 22.30 — Нефть ва газ соҳаси ходимлари учун.

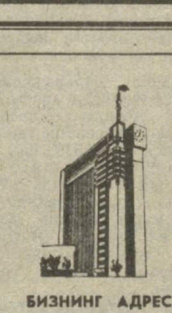

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 33-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР